

NÉPÚJSÁG

2026. május 14.,
csütörtök

LXXVIII. évfolyam
103. (22263.) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

Szerényebb a költségvetés, mint tavaly

828 millió lejes keretből gazdálkodik Marosvásárhely

Folytatják a beruházásokat

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Marosvásárhely idei költségvetését május 13-án, szerdán **Soós Zoltán** polgármester, **Kovács Mihály Levente** alpolgármester, **Gombos Csaba** városmenedzser és **Moldovan Călin** alpolgármester ismertette. A 828 millió lejes tervezett költségvetés karcsúbb,

mint a tavalyi, de a stabilitást és a projektek folytatását garantálja.

Mezey Sarolta

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje

idejében
megújítani
előfizetését!

Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha megvásárolná!

A rágcsáló- és rovarirtás veszélyei

Az Európában forgalmazott rágcsálóirtó szerek szinte kivétel nélkül véralvadástgátló hatóanyagokat tartalmaznak, ezek elfogyasztása spontán belső vérzést okoz, a kártevő ezáltal elvérzik. Sajnos ugyanilyen hatást válthat ki az ember vagy a háziállat szervezetében is.

7.

Legényesverseny a fiatal korosztályoknak

Idén szeptemberben ünnepli megalakulásának tizedik évfordulóját a marosvásárhelyi Borsika néptáncgyűttes, a jubileumi hangulat azonban valamennyi 2026-os borsikás rendezvényen érzékelhető lesz.

10.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szakületünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupillatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen keret típusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

AKTUÁLIS

Forgatókönyvek a változatlanra

Benedek István

A napokban elkezdte az államfő a kormányalakítást célzó konzultációkat a pártokkal. Az eddigi médiahíresztelések szerint négy lehetséges forgatókönyv is lehet az asztalán. Ahogy lenni szokott a balkáni fertályon: bármi lehetséges, és annak az ellenkezője is. Ami gyaníthatóan változatlan marad, az a fogas problémákat meg nem oldható látszatlepek eddig is ismerős szokásrendje és a kitartó menetelés az államcsődbe.

Nincs két éve, hogy a nemrég megbuktatott koalíció azzal a jelszóval állt oda a kormányrúdhhoz, hogy alapos reformintézkedésekkel rendbe teszi az államkasszát, vagyis feltakarít az előző, nagyrészt ugyanazokból álló, de szocdem irányítás alatt túlköltekező kormányzás után. Ez látszólag ment is addig, amíg a megszorító intézkedések el nem kezdtek a szocik érdekszférájának a húsába vágni. Gerendás elvtárs csapata addig a néppnyúzó intézkedéseket simán megszavazta, de amikor a haveroknak is kezdett fájni a reformosdi, akkor inkább összebútorozott az aranyos ifitagozatával, és megbuktatta a kormányzóvársakat. Emiatt a korábbi másfél ciklusban velük társbérletben költekező liberálisok annyira felhúzták az orrukat, hogy úgy tűnik, hallani sem akarnak arról, hogy ismét a volt partnerekkel közösen kormányozzanak.

A politikai cirkusz viszont semmit nem változtatott a parlamenti matematikán. A mostani erőviszonyok szerint a Nyugat-barát oldalon nem lehet érdemben kormányozni a szocik nélkül. El lehet játszani bármilyen politikai bohózatot tetszés szerint, szakértői kormányzás vagy kisebbségi kormányzás jellegével át lehet vinni a parlamenten egy kabinet beiktatásához szükséges bizalmi voksolást, hogy elkerüljék az előre hozott választásokat és egy ezzel borítékolható aranyesőt. Vízont amikor a bármilyen felállású leendő

(Folytatás a 3. oldalon)

MÁJUS

14

CSÜTÖRTÖK

Ma **BONIFÁC**,
holnap **ZSÓFIA** napja

Az év **134.** napja, hátravan **231** nap

5:51 4:08
20:47 18:05

A nappal hossza:
14 óra **56** perc

naptár

Isten éltesse!

ZSÓFIA: görög eredetű női név, amelynek jelentése „bölcesség”.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2026. május 13.

1 €	5,2056 lej
1 \$	4,4479 lej
100 Ft	1,4468 lej
1 g arany	671,7109 lej

IDŐJÁRÁS

Változékony

Hőmérséklet:
max.: **18 °C**
min.: **4 °C**

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

MEGYEI HÍREK

Folytatódik a hulladékgyűjtés

Májusban textil- és veszélyeshulladék-gyűjtési kampány zajlik a megyeszékhelyen a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal szervezésében. Május 14-én, csütörtökön (ma) és 15-én, pénteken a Meggyesfalva–Bodoni út–Dózsa György utca övezetében, valamint a főtéren található a konténerek az alábbi pontokon: a Ligetben, a sportcsarnok parkolójában; a Mărășești téren, a volt Romtelecom parkolójában; az Aurel Filimon (egykori Iskola) utcában, a Nemzeti Színház mögötti parkolóban; a Béga utcában, a kanyarban, a Bioeel mellett; a Rozmaring utcában, a 2-es, 4-es, 6-os tömbházak előtti parkolóban; a Termés utcában, a kémiai líceum mögötti parkolóban; a Nagydísznód utcában, az iskola előtti parkolóban és a Vasile Lupu utcában, a futballpálya közelében. A hulladékgyűjtés teljes ütemterve a polgármesteri hivatal <http://www.tirgumures.ro> honlapján érhető el.

Munkamegbeszélés a biztonságosabb turistaútvonalakért

A Romániai Hegyimentők küldöttsége – köztük a Maros megyei szolgálat illetékesei is – Táncoz Barna miniszterelnök-helyettes, mezőgazdasági és vidékfejlesztési tárcavezető meghívására a hét elején munkamegbeszélésen vettek részt, amelynek központi témája a hazai turistaútvonalak biztonságosabbá tétele volt. A megbeszélésen jelen voltak a Román Csendőrség, a Romsilva Országos Erdőgazdálkodási Vállalat, valamint a Via Transilvanica túraútvonal alapító tagjainak képviselői is. A találkozón a terepen tapasztalt problémákról, a túraútvonalak karbantartásáról és jelöléséről, az intézmények közötti együttműködéséről, valamint azokról a konkrét intézkedésekről is szó esett, amelyek a kiépített turistaútvonalakat biztonságosabbá teszik – adta hírül közösségi oldalán a Maros megyei hegyimentő szolgálat.

Könyvbemutató a Kövesdombon

A marosvásárhelyi kövesdombi unitárius templomban május 14-én (ma), áldozócsütörtök ünnepén délután 6 órától Székely Kinga Réka homoródszentpéteri unitárius lelkész Papnó mesék című könyvét mutatják be. Az alkalomra minden érdeklődőt szeretettel hívnak.

Szimfonikus hangverseny a Kultúrpalotában

Szimfonikus hangversenyre várják a klasszikus zene kedvelőit május 14-én, csütörtökön (ma) 19 órakor a Kultúrpalota Nagytermébe. A Marosvásárhelyi Zenei Napok keretében sorra kerül koncerten a Marosvásárhelyi Állami Filharmónia szimfonikus zenekarát Keuntae Park dél-koreai karmester vezényli, szólót játszik Vadim Kholodenko ukrain zongoraművész. Műsoron: Brahms- és Dvořák-művek.

Hírszerkesztő: Nagy Székely Ildikó

Lakástűz Nyárádszeredában

Tűz ütött ki kedden délután egy nyárádszeredai lakás garázsában.

A tetőzet alól gomolygó füst láttán a szomszédok rögtön értesítették a vészhelyzeti hatóságot, amely 17 óra 29 perckor riasztotta a nyárádszeredai hivatásos és önkéntes tűzoltókat, akik néhány perc alatt a helyszínre érkeztek. A garászból fekete füst gomolygott, de a gyors beavatkozásnak köszönhetően percekkel belül elfojtották azt, mielőtt a tűz áttérjedt volna a lakásrésze. A tűzoltók eltávolították a garázsban levő tárgyakat, eszközöket, és egyenként vízperemmel szórták le azokat, hogy elejét vegyék az újragyulladásoknak.

Személyi sérülés nem történt, de a garázs megrongálódott. A füst a lakásba is beszivárgott, s bár kiszivattyúzták, mégis látható nyomokat hagyott a korom. Az első felmérés szerint a tüzet az elektromos hálózat meghibásodása (rövidzárlat) okozta. (GRL)

Fotó: Gligor Róbert László

A Helikon első májusi, 2026/9-es lapszáma

Májusban a Helikon kiemelt szerzője Marcsák Gergely költő; Sz. Kárpáthy Kata készített vele interjút. Verset Kopriva Nikolett és Marcsák Gergely, prózát Trenka Csaba Gábor, tanulmányt Balló Ignác Norbert, esszét Maszatics Péter közöl; Pablo García Casado verseit Zahorecz Eszter fordította.

A lapszám a hónap szerzőjének, Marcsák Gergelynek a verseivel indul; vezércikket Nagy Zalán jegyez.

A Lézenső Ritterben Bogos Krisztina-Orsolya esszéje, Márián Gábor és Zahorecz Eszter versei, valamint Ocsenás Péter Bence és Benkő Imola Orsolya prózái olvashatók.

A Kinematográfban Szerény Eszter ír Tom Harper Birmingham bandája: A halhatatlan férfi című filmjéről.

A Theátrumban Bartha Réka ír a Magyar Állami Operaház Carmina Burana című előadásáról.

Kritikát Balog Alexandra közöl Marcsák Gergely Szégyenpiac nagycsütörtökön című verseskötetéről.

Fülszöveget Pataki-Péter Sándor jegyez Demeter M. Attila Rövid esszék hosszú téli estékre és Tamás Gáspár Miklós Világvége IV. című kötetéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás esszéje olvasható. Az Artefaktumban Márton Evelin ír Palkó Ernő kerámiáiról és grafikáiról.

A Helikon kapható az erdélyi könyvesboltokban és újságárusoknál. (közlemény)

RENDEZVÉNYEK

Kiállítások a Bernády Házban

A marosvásárhelyi Bernády Házban (Horea u. 6. szám) május 14-én, csütörtökön 17 órakor nyílik meg Ducsa István festészeti kiállítása. A kortárs magyar festőművész alkotásait a világ számos országában kiállították már. A tárlatot Márton Adrienne művészeti író nyitja meg, köszöntőt mond dr. Gottard Csilla, a zenei aláfestésről pedig Bokor Bálint és Kolozsvári István gondoskodik. Szintén ma 18 órakor nyílik meg Nagy Botond Ladakh – az ég kapujában című fotókiállítása a Bernády Ház emeleti galériájában. A tárlat India távoli, misztikus hegyvidékére kalauzolja a nagyjéreműt. A fotóművész ez

alkalommal India, az emberiség bölcsője című könyvét is bemutatja.

Miniatűr világ. Babamesék – a néprajzi múzeumban

A Maros Megyei Múzeum Néprajzi és Népművészeti Osztályán, a Toldalagi-palotában (Rózsák tere 11. szám) Miniatűr világ. Babamesék címmel nyílik kiállítás Jancsó Melinda gyűjteményéből május 15-én, pénteken 17 órától. A megnyitón a gyűjtő különleges – viktoriánus kori, kortárs és hiperrealista darabokat is felölölő – gyűjteménye létrejöttéről mesél. Az eseményt az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház, valamint a Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem művészi programja is színesíti. A megnyitó a Csíky Gergely Magyar Állami Színház művésze, Jancsó Előd előadásával zárul.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Benedek István
LAPSZERKESZTŐ:
Vajda György

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroška. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Székely János szombathelyi püspök lesz a csíksomlyói pünkösdi búcsú szónoka

Székely János, a Szombathelyi Egyházmegye püspöke, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke lesz a szónoka az idei pünkösdi búcsús szentmisének, melyet május 23-án, szombaton 12.30 órától tartanak a csíksomlyói hegynyeregben – közölték szerdán az MTI-vel a szervezők.

A pünkösdi búcsú mottója Szent Maximustól származik. „A keresetséggel Krisztus előttünk jár, hogy a keresztény nép hűségesen kövesse őt” – írta közleményében Timár Sándor P. Asztrik, a csíksomlyói kegytemplom igazgatója.

Az idei búcsú programja május 22-én, pénteken 18 órától nyitószentmisével kezdődik a csíksomlyói kegytemplomban, amit péntekről szombatra virradóra virrasztás, majd 7.30-tól újabb szentmise követ.

Május 23-án, pünkösdi szombatján 10.30-tól ünnepélyes rózsafüzér-imádság lesz a csíksomlyói hegynyeregben, a Hármashalom-oltárnál. Ebben az időpontban indul a kordon is a kegytemplom előtti térről a főpapság vezetésével a Nyeregbe, ahol 12.30-tól kezdődik az ünnepi szentmise.

A hagyományokhoz híven 17 órától

csángó misét tartanak a Szent Péter és Pál-plébániatemplomban, 18 órától pünkösdi vigília-szentmise a kegytemplomban, amit szombatról vasárnapra virradóra újabb virrasztás követ – közölték.

Május 24-én, pünkösdvásárnap 7, 8, 10.30 és 18 órától tartanak szentmisét, május 25-én, pünkösdhétfőn 8, 10.30 és 18 órától várják a híveket a kegytemplomba.

Timár Sándor P. Asztrik, a kegytemplom igazgatója közleményében emlékeztetett, hogy a hívek fél évezrede viszik „szándékaikat és reményeiket” Csíksomlyóra, ez idő alatt „elgondolhatatlan és megszámlálhatatlan mennyiségű ember” lépte át a kegytemplom küszöbét, és „járult gyermeki alázattal a Segítő Mária elé”.

„Az idei liturgikus év eseményeire tekintve elmondhatjuk, hogy gyakran fordulunk majd a távoli múlt felé, hogy megidézzük szentjeink életpéldáit és azokat a sorsfordító mozzanatokot, amelyek révén eljutottunk napjainkig. Teszünk ezt azért, hogy tudjuk, miként alakult ki mai életünk, és soha ne feledjük, mit kaptunk elődeinktől, mit kell

öriznünk és mit kell továbbadnunk” – fogalmazott.

Hangsúlyozta, hogy Csíksomlyó csodálatos természeti környezetével ma is vonzza a távoli vidékek zarándokait, akiknek egy része tanácstalanul keresi a templomban és környékén Csíksomlyó titkát. „Nem találja, és nem is fogja meglátni, mert amit érzékeln szeretne, nem a puszta falakban rejlik, hanem az itt élő emberek lelkében, hitéletében, szokásaiban és mindennapjaiban” – írta.

Rámutatott: ezért különösen fontos, hogy a pünkösdi zarándokok csatlakozzanak a helyi plébániák keresztaljaihoz, „és a helyiek ünnepi szokásain keresztül részesüljenek valamiféle beavatásban”. Ilyenkor hangzanak el ugyanis azok az – akár távoli múltat idéző – történetek, amelyek egész generációk hitelményét alapozták meg.

„Az itt élők számára a keresetség nem csupán vallási rítus, hanem a Krisztussal való sorsközösség bizonyítéka” – összegezte Timár Sándor P. Asztrik.

Hozzátette: nyitott lélekkel, tiszta szívvel és ferences testvériséggel várnak idén is mindenkit Csíksomlyóra. (MTI)

A brit szakszervezetek szerint nem Starmer vezeti a Munkáspártot a következő választásokon

A kormányzó brit Munkáspárttal szövetséges szakszervezetek szerint nem Keir Starmer miniszterelnök fogja vezetni a pártot a 2029-ben esedékes következő parlamenti választásokon.

A Trade Union and Labour Organisation (TULO) nevű érdekképviseleti szerveződést alkotó tizenegy legnagyobb brit szakszervezet szerdai közös nyilatkozata szerint a Munkáspárt jelenlegi irányvonala nem fenntartható.

A közlemény felidézi, hogy a Labour szinte példátlanul súlyos vereséget szenvedett a múlt heti angliai tanácsi, illetve walesi és skóciai parlamenti választásokon.

„Egyértelmű, hogy nem Keir Starmer vezeti a Munkáspártot a következő választásokra, és valamikor ki kell dolgozni egy új vezető megválasztásának tervét” – áll a nyilatkozatban.

A TULO-szövetséget alkotó érdekképviseleti szervezetek szerint a Munkáspárt nem fejt ki elégséges erőfeszítéseket azoknak a változásoknak a végrehajtására, amelyekre a dolgozó emberek a 2024-es választásokon szavaztak”.

„Eljött az a pillanat, amikor az általunk alapított párt jövőjét meg kell vitatni, és dönteni kell róla” – fogalmaz a nyilatkozat.

A közlemény szerint a szakszervezetek szorosán együttműködnek egy olyan közös szakpolitikai, stratégiai és gazdaságpolitikai elképzelés kialakítása végett, amely „visszairányítja a Munkáspártot a dolgozó emberekhez”.

A közös nyilatkozat szerint alapvető gazdaságpolitikai és stratégiai irányváltásra van szükség.

A közlemény rendkívüli jelentőségét az adja, hogy a Munkáspártot 1900-ban a TULO-szövetséget alkotó szakszervezetek vagy közvetlen jogelődjeik alapították, és jelenleg is alapvető befolyásuk van a Labour politikájának kialakítására. A szakszervezetek hivatalosan is a Munkáspárttal társult szerveződéseknek számítanak, részt vesznek a párt éves kongresszusain, amelyeken szavazati joguk is van.

Keir Starmer miniszterelnök elmozdítására a múlt heti súlyos választási vereség óta a Munkáspárt és a kormány számos vezető tagja is kísérletet tett, de a lemondatását célzó hivatalos eljárás egyelőre nem indult meg a párt alsóházi frakcióján belül.

Starmer a kedden tartott szokásos heti kabinetülésen közölte, hogy nem kíván lemondani a Munkáspárt vezetői tisztességéről és a kormányfői posztról.

Starmer elmozdításához első lépésként az szükséges, hogy az alsóházi Labour-frakció tagjainak 20 százaléka – 81 képviselő – hivatalosan is előterjesszen egy közös írásos nyilatkozatot, amelyben felszólítják a kormányfőt a távozásra, és megnevezik az általuk pártotl utódjelöltet. Ez azonban szerdái nem történt meg. (MTI)

45 éve történt a II. János Pál pápa elleni merénylet

Negyvenöt év telt el a II. János Pál elleni merénylet óta, amelyről csak annyit tudunk biztosan, hogy 1981. május 13-án a török Mehmet Ali Agca követte el, számos részletet továbbra is homály fed – írta az Ansa hírügynökség.

Az évforduló alkalmából a Vatican News vatikáni hírportál a merényletet egyenesben tudósító olasz riporter, Benedetto Nardacci eredeti hangfelvételét közölte.

A Szent Péter térről közvetítő Nardacci a lövések utáni első pillanatokban arról számolt be, hogy a helyszínen levő tömeg döbbszent csöndben állt. „Ez az első alkalom, hogy a terrorizmus a Vatikánban is megjelent. Ott, ahonnan a szeretet, a megbékélés üzenete szokott szólni” – kommentálta az újságíró a merényletet.

A hírportál felidézte, hogy 1981 az Afganisztán orosz megszállása miatti nemzetközi feszültség időszaka volt, egy

évvél korábban alakult meg a Solidarnosc lengyel szakszervezet, Olaszországban pedig még élénknek számított az 1978-ban elrabolt és meggyilkolt kereszténydemokrata politikus, Aldo Moro emléke. Az egyház első lengyel pápája ekkor három éve vezette a Vatikánt.

II. János Pál 1981. május 13-án délután 5 óra körül ért a Szent Péter tere az általános audienciára. A jó időben az akkori pápamobilal, egy nyitott Fiat Campagnolával járta körbe a teret. A tömegből leadott lövések 17 óra 17 perckor dördültek el. Két lövedék II. János Pál hasfalát találta el. Több mint ötórás műtéttel mentették meg az életét a Gemelli-klinikán.

Az Ansa hírügynökség most közölt értékelése szerint a merényletnek csak az elkövetője biztos, az indokot és a részleteket negyvenöt elteltével is homály fedi. Mehmet Ali Agca több mint ötven különböző verziót adott tettere: a Szürke

Farkasok török terrorszervezet tagja egyszer magányos akcióról beszélt, máskor a bolgár titkosszolgálatokat helyezte a háttérbe, vagy a pápa elleni gyilkossági kísérletet a vatikáni dolgozó lány, Emanuela Orlandi eltűnésével hozta kapcsolatba.

A lengyel pápa 1983-ban találkozott Ali Agcával a római Rebibbia-börtönben. Az egész világot bejárta a fénykép, amelyen a pápa és Agca egymáshoz közel ülve beszél egymással.

Ali Agca 2000-ben olasz elnöki kegyelmet kapott, de végül más bűncselekmények miatt csak 2010-ben szabadult a börtönből Törökországban.

II. János Pál a lövedékek egyikét a Fatimai Szűz szobrának koronájában helyeztette el, mert meggyőződése volt, hogy Mária nyújtott neki védő kezét – mondta el Angelo Sodano bíboros, akkori szentszéki államtitkár 2000-ben a pápa portugáliai látogatása alkalmával. (MTI)

ORSZÁG – VILÁG

A NATO-tagállamok védelmi beruházásainak növelését szorgalmazták

A NATO-tagállamok védelmi beruházásainak növelését, közös transzatlanti védelmi ipar kiépítését szorgalmazta szerdán a román fővárosban a Bukaresti Kilencek (B9) csúcstalálkozóján a regionális összefogás két társelnöke, Karol Nawrocki lengyel elnök és Nicușor Dan román államfő. A NATO keleti szárnyán található kilenc tagállam bukaresti tanácskozásán a régió NATO-val kapcsolatos jövőképét hangolták össze az ankarai NATO-csúcs előtt. Idén az északi tagállamok – Finnország, Dánia, Izland, Svédország és Norvégia – képviselőit is meghívták, az ukrajnai helyzetnek szentelt megbeszéléseken pedig Volodimir Zelenskij ukrán elnök is részt vett. (MTI)

A román GDP az első negyedévben 1,7 százalékkal csökkent a múlt év azonos időszakához képest

Románia bruttó hazai terméke (GDP) az idei első negyedévben nyers adatok szerint 1,7 százalékkal csökkent a múlt év azonos időszakához képest, az előző negyedévhez viszonyítva pedig 0,2 százalékkal zsugorodott – közölte szerdán az Országos Statisztikai Intézet (INS). Az Országos Stratégiai és Prognózisbizottság (CNSP) 2026-ra 1 százalékos gazdasági növekedéssel számolt őszi előrejelzésében, szemben a tavaly nyári prognózisban szereplő 1,2 százalékkal. Az Európai Bizottság 1,1 százalékos GDP-növekedést valószínűsített Romániában 2026-ra, a Világbank pedig jelentősen, a januárban jelzett 1,3 százalékról 0,5 százalékra rontotta a román gazdaság idei teljesítményére vonatkozó előrejelzését. A Nemzetközi Valutaalap (IMF) legfrissebb jelentésében szintén lefelé módosította a román gazdaság idei növekedésére vonatkozó becslését: az októberben valószínűsített 1,4 százalék helyett 0,7 százalékos bővülésre számított. (Agerpres)

Megtámadta az ombudsman a SAFE programot is érintő sürgősségi kormányrendeletet

Az ombudsman kedden megtámadta az alkotmánybírószágon a Bolojan-kormány 2026/38-as számú sürgősségi rendeletét. Ez a jogszabály a SAFE hitelprogram keretében finanszírozott védelmi ipari beruházásokat is érinti. A sürgősségi kormányrendelet május 8-án jelent meg a Hivatalos Közlönyben, három nappal azután, hogy a Bolojan-kormányt bizalmatlansági indítvánnyal megbuktatták a parlamentben, és azóta ügyvivő kabinetként működik. Az alkotmánybírószághoz benyújtott beadványában Renate Weber arra hivatkozott, hogy a sürgősségi rendelet végleges formáját nem véleményezte a törvényhozási tanács. (Agerpres)

Forgatókönyvek a változatlanra

(Folytatás az 1. oldalról)

kormányának az asztalára kerülnek az újabb reformintézkedések, azokat a parlamenten nem lehet átvinni a szocdem voksok nélkül. És ők ettől jobban rettegnek, mint az ördög a tömjénfüsttől, mert a haverjeiket és klienseiket kell pofon verniük. Azokban a körökben, ahol mindent a haszonlesés határoz meg, az ilyesmit nehezen felejtik el. De ez már legyen a gerendás tagozat problémája.

Nekünk, mezei adófizetőknek az is bőven elég, hogy látjuk, amint a döntéshozók politikai bohózatokkal szórakoznak a kormányzás helyett. Pedig nagyon komolyan oda kéne állniuk a munkához, hogy elkerüljük a nagyobb bajt. A legutóbbi választásokkor sem volt egyszerű helyzetben az ország, az eddigi felszájál elfogadott reformok nagy csodát nem hoztak az államháztartásban, és hogy lehessen az egész rosszabb is, a már harmadik hónapja tartó öbölbeli konfliktus még nagyobb gazdasági nyomást jelent. Ehhez már csak hab a tortán, hogy a mostani kormánybuktató játézmákkal egy jó adag uniós újjáépítési forrást is kidobtak az ablakon a politikusok. Ha arra kaptak volna mandátumot, hogy csődbe vigyék az országot, ennél jobb munkát elképzelni is nehéz lenne.

828 millió lejes keretből gazdálkodik Marosvásárhely

(Folytatás az 1. oldalról)

Saját forrásból származik a tervezett bevétel 55 százaléka

A polgármester ideai fő prioritásként a városfejlesztést, a beruházásokat, a hatékony és átlátható közigazgatást, valamint a minőségi köz- és szociális szolgáltatásokat nevezte meg. Az uniós forrásokból finanszírozott projektek – az oktatás, a közlekedés, a környezetvédelem terén – átalakítják a várost, aktív építkezések láthatók városzerte. A 2026-os költségvetés a folytonosság, a felelősség és a fejlődés költségvetése. Folytatódnak a nagy infrastrukturális projektek, a hidak, terelőutak, városi főutak és lakónegyedek, az iskolák valamint a tömegközlekedés korszerűsítése, a zöldövezetekbe, kultúrába és közszolgáltatásokba történő beruházások.

– A város tervezett költségvetése 2026-ra 828 millió lej, ami közel 166 millió euró. A költségvetés egy világos elvre épül, tovább folytatódik a város fejlesztése, miközben egyensúlyt tartunk a beruházások, a közszolgáltatások és a pénzügyi felelősség között. Folytatódnak az elkezdett projektek, és új fejlesztési irányokat nyitunk Marosvásárhely számára. Az ideai év megerősíti az ambíciós városmodernizációs projekt fontosságát és folytonosságát. A tervezett összbevétel 799 millió lej, s ennek 55 százaléka saját forrásból származik. A költségvetésből az infrastruktúra fejlesztésére, oktatásra, közszolgáltatásokra, városi mobilitásra és az életminőség javításába fektetünk. Saját bevételekből 438 millió lejre számítunk, ami megalapozza a város pénzügyi stabilitását – számolt be a tervekről Soós Zoltán polgármester.

Marosvásárhely költségvetése nemcsak a

helyi forrásokra épül, hanem projektek révén továbbra is fontos külső finanszírozást vonz, több mint 64 millió lej jön európai forrásokból, 139 millió lej az országos helyreállítási terv (PNRR) által finanszírozott projektek révén, 61 millió lej pedig az állami költségvetésből. Ezek az összegek jelentősen csökkentik a város terheit, s lehetővé teszik a projektek felgyorsítását.

Maradnak a szociális támogatások

– Továbbra is megmarad a szociális támogatás, hiszen nem csak az infrastrukturális fejlesztések fontosak, hanem az emberekkel való törődés is. Ezért növeljük a szociális segélyezésre szánt összegeket, és folytatjuk a rászorulóknak szánt programokat. 25 szociális szolgáltatást nyújtó szervezetet támogat az önkormányzat, több mint 8 millió lej értékben, ezenkívül közel 1500 fogyatékkal élő személyt támogatunk. Továbbra is támogatást nyújtunk az újszülötteknek, a befogadó családoknak, fenntartjuk a fűtési támogatást; több mint 52 millió lejt tesznek ki a szociális támogatások. A rokkantsággal élő személyeknek 1000 lej értékig visszajuttatjuk a befizetett helyi adót – mondta a polgármester.

Tovább korszerűsítik az iskolákat, az állatkertet és a piacokat

Kovács Mihály Levente alpolgármester kiemelte, hogy a költségvetésnek három fontos alapelvnek, a stabilitásnak, a fejlődésnek és a kiszámíthatóságnak kell megfelelnie, ezek az emberek valós problémáira kell megoldást hozzanak.

Az alpolgármester hatáskörébe az iskolaigazgatóság, az állatkert, a közszállítás, a pi-

acigazgatóság és a kulturális igazgatóság tartozik.

Az egyik legnagyobb költségvetési tétel az oktatás fejlesztésére megy, ez a költségvetés közel 20 százalékát teszi ki, a legnagyobb módosítást itt eszközölték, és 20 millió lejjel többet szántak az oktatási intézmények fejlesztésére.

A Víztelep utcában elkezdik a bölcsőde építését, a Belvedere negyedben befejezik a bölcsődét, s ezzel növelik a helyek számát. Teljes felújításon esett át Gh. Șincai Technológiai Líceum, amely egy 20 millió eurós beruházás – átadása rövidesen megtörténik. A Schiller általános iskolának több éve húzódik a felújítása, de ezzel párhuzamosan elkezdődött egy sportteremnek az építése, ez idén elkészül. Az összberuházás 23 millió lej. Az építészeti líceum campusának fejlesztése folytatódik, a beruházás 5 millió lej. Közbeszerzést hirdettek a Székely vértanúk utcában a Bolyai internátusának építésére, ez 17 millió lejbe kerül, energetikai felújítást végeznek a Tudor Vladimirescu, a George Coșbuc és a Romulus Guga iskolák épületein. – Fontos, hogy a tanuláshoz a XXI. századnak megfelelő körülményeket biztosítsunk a tanulóknak. Az iskolák fejlesztésére az elmúlt években több mint 20 millió eurót fordítottunk a PNRR-s projektek révén – tájékoztató Kovács Mihály Levente.

Idén is kiemelten támogatják az állatkert fejlesztését, felújítják a somostetői játszótér és a futópályát. Megújult a közszállítás, új buszok közlekednek a városban és a peremtelepüléseken. A város továbbra is ingyenes és kedvezményes utazást biztosít a nyugdíjasoknak, a diákoknak és a fogyatékkal élőknek. Új feladat viszont, hogy a közszállítási vállalat számára az autóbuszok parkolására megfelelő infrastruktúrát kell biztosítani a városnak.

Ami a piacokat illeti, ezek közül a Gyé-

mánt, a kövesdombi és a December 22. utcai piacot korszerűsítik.

A civil szervezetek támogatása a tavalyi szinten marad, mert ez egy járható út a közösségépítés felé.

170 millió lej a Közterület-fenntartó Igazgatóságnak

Gombos Csaba városmenedzser az alárendeltségébe tartozó igazgatóságok költségvetését ismertette. A Közterület-fenntartó Igazgatóság, a Városi Sportklub és a Városi Kertészet több mint 200 millió lejes kerettel rendelkezik. Ebből a legnagyobb tétel, 170 millió lej a Közterület-fenntartó Igazgatóságé. A projektek a mobilitásra, a parkolók építésére, a hulladékgazdálkodásra és a közszállítás hatékonyságára összpontosítanak. Idén július végéig mind a 137 buszmegálló digitális kijelzőjét beüzemelik, év végéig működőképes lesz mind a 200 ökosziget, elkezdik a Hátszeg és a Csalhó utcai parkolóházak építését, és folytatják a Park Szállás mögötti mélygarázs építését.

Az ideai költségvetésbe több utca felújítását is befoglalták, köztük a Cuza Vodă utca, a December 22. út, a Petőfi tér és a volt Kosuth Lajos utca korszerűsítését.

A Városi Sportklub idén közel 20 millió lejes költségvetési keretet kapott, folytatják a ligeti stadion felújítását, és a lakónegyedekben új sportpályákat létesítenek – mondta a városmenedzser.

24 tömbház hőszigetelését hagyták jóvá

A sajtótájékoztatóon Călin Moldovan alpolgármester a tömbházak hőszigetelési programjáról elmondta: tíz tömbház hőszigetelését augusztusban fejezik be, további 14 tömbházon dolgoznak, és további 24 tömbház felújítására már jóváhagyták a támogatást, és a helyi költségvetés elfogadása után elkezdődnek a közbeszerzési eljárások.

Forrás: Soós Zoltán Facebook-oldala

CSÜTÖRTÖKI KIMENŐ

Sebestyén Mihály

A képernyőn megjelenő képek közül most a párizsi diadalív belső íve látható. Máskor világitótornyok vagy furcsa alakzatú hegyek, mesésen zöld szigetek és tengerpart minden mennyiségben. Mi ez, ha nem alig titkolt csábítás világtúrásra? Azokhoz szól, akik egész nap a számítógép előtt rostokolnak, mert odaköti őket a munkájuk vagy szenvedélyük, mert éppen hackerkednek vagy üzenetekkel, blogokkal és képekkel bombázzák a világot.

Ugyanakkor, ha az ember a hírekre figyel, azzal riogatnak a szakemberek, felelős állami guruk, miniszterek és benzinkútágason lógó igricek, hogy a Hormuzi-szorosban dúló állóháború miatt nem fogunk utazni gépkocsival, repülővel és más folyékony üzemanyaggal hajtott járművekkel. Mert elfogy a kerozin és persze a türelem. Ez a kettő most, úgy látszik, együtt jár.

Másfelől, ha mégis útra kelnénk, a repülőjegyek drágulásával kell számolnunk. Ami csupán csak egyik (mellék)tünete az általános áremelkedésnek. Máris többre kerül életünk 2026 tavaszán, nyár elején, mint a múlt év hasonló időszakában. Így fogalmaznak a közgazdasági újságírók, de természetesen a piacra és üzletekbe járó közönség is megérzi az árak égneke tartó rohanását.

Mindez azonban nem tart vissza attól, hogy tervezzünk. Tervezzük, hogy lefaragjuk konyhai költségeinket, ha eddig nem tettük, mert csupán anyánknál láttunk annak idején ilyen ténykedést, napi rendszerességgel vezetjük kiadásainkat, vaskos füzetbe írjuk, mire megy el a pénz. Nem panaszkodunk, csak ámulunk, milyen gyorsan fogy a keresmény. A bevételi oldal lényegesen kurtább,

Majdnem aktuális

mint a kiadási oszlop. Számlákat őrzünk, és közgazdasági okfejtéseket is hajlandók vagyunk meghallgatni utcán és rádióban, tévében, újságokban böngészünk olyan híreket, amelyek korábban nem érdekeltek. Mert a jólét elvakított. Mondjuk.

Bevételeink közül a legegyszerűbbnek tűnik, ha fogyókúrázunk, akkor bevehetünk valamicskét ruháinkból. Felülhetjük nyári gönceinket, amelyeket a tél zsíros estéin híztunk ki. Tisztelet a kivételnek és a bevételnek. Valamint felülhetjük a pléhpopfát, ha kihozzák a közfogyasztás számláit.

A szomszédban nagy fogadkozások és átrendeződés zajlik. Ott most rengeteg lelkes arcot, miniszteri táncot, tanácsot, esküvést, programot látunk-hallunk, a rendszerváltó hangulat és a remények áradása irigylésre méltó. Fertőző is lehet, sokkal inkább, mint

a hantavírus. (Hantázni bárki tud, hogy egy lapos bölcsességgel zárjam le az újmódi félelmeket.) Kikerült az Országházra az uniós zászlaja, és elhangzott „a cigányhymusz”. Egy szélsőséges párt hazája nincs Európában. A nemzeti köldöknézés bejuttatta a kivonulókat az ország házába. Csak a hazából zárnak ki az európai demokráciát. Pedig ennél pillanatnyilag nem kapható jobb a világbolton.

Olykor említés történik rólunk is, a parlamenten a székely zászló azt jelzi, hogy talán mi, a határon kívüliek sem megyünk feledésbe, vagy nem jó vállalkozásainkra, kultúratermelésünkre nagybőjt. Elkerüljük a szürkezónát. Annak ellenére, hogy emelkednek az ön- és közköltségek. És a honi kormányok kilenc hónaponként felállnak és elbuknak. Ez egy kormány átlagéletkora. Vagy egy gyermek világrajövetelének ideje és vele együtt a reményeké.

SZERKESZTETTE: BODOLAI GYÖNGYI

Betegség, orvosok, orvoslás a magyar irodalomban (81.)

A mesélés öröme

Kiss Zsuzsánna

Bene Zoltán, a szegedi lokálpatrióta

Szóljunk most a kortárs próza-író nemzedék „egyik letehetősebb tagjáról” (Olasz Sándor véleménye, *Tiszatáj*, 2008/3), Bene Zoltánról. Bene Zoltán (Kecskemét, 1973. április 8. –) Tiszakécskén és Szegeden tanult; a Szegedi Tudományegyetemen szerzett média, művelődésszervező és könyvtár szakon diplomát, majd ugyanott andragógiából mesteri, filozófiából pedig doktori fokozatot. 2001 óta jelennek meg írásai. Több lap (pl. az Irodalmi jelen) szerkesztője, 2019 óta a Szeged város-történelmi és kulturális magazin főszerkesztője. 2012 óta a Madách Irodalmi Társaság elnöke. Bene Zoltán igazi szegedi lokálpatrióta lett; ezt ékesen bizonyítja, hogy két regényének cselekménye is a tizenhatodik századi Szegeden játszódik (*Hollók nyomra*, 2010, *Farkascseresznye*, 2013).

„Szuverén, nagy és rendkívüli tehetség, született mesélő” – állapítja meg Domonkos László (*Gúzsban tánc*, 2022, 443.). Múltató kiemeli humorát, a groteszk jelenségek iránti érzékenységet és a valóságismeretre támaszkodó mesélés örömeit, amely áthatja elegáns, lendületes stílusát.

A *Farkascseresznye* (Hungarovoxx Kiadó, 2013) rövid, de annál tömörebb regény, melyben valóság és fikció sűrűn egybeszövik. Beszélünk kell róla, mert tele van egyéni és közösségi „köresetekkel”: az emberi lét és a testi-szellemi-lelki egészség sérülékenységének, illetve a gyógyításnak a témájával. Már a könyv címe jelzi, hogy az atropintartalmáról híres, *Atropa belladonna* néven törzskönyvezett bódtító nadragulyának, e mérgező gyógynövénynek lesz valamilyen szerepe a regényben.

A farkascseresznye erősen mérgező, a burgonyafélék családjába tartozó gyógynövény. Másfél méter magasra is megnő, élénk. Lilás hangvirágjairól és fényes fekete bogyméréséről ismert. Mivel könnyen más növényvel is összekeverhető, titokzatos és hírhedt gyógynövény. Görcsoldásra, érzéstelenítésre, altatásra és fájdalomcsillapításra használták, s használják ma is, de csak szigorú orvosi felügyelet mellett, tea, tinktúra, borogatás és fürdő formájában. Pupillatágító hatása valójában egyik korai, enyhébb mérgezéses tünete e növénynek. Ismeretes, hogy a szembogár kitérítése, a „csábítóbb” női tekintet elérése érdekében a „szép asszony füvét” az ókortól fogva használták a „népi” szépségben... Jókai *Sárga rózsájában* is találkozunk vele, mint a „nadrágujas emberkével”, amikor a két udvarlója között hezitáló Klári, cigányasszony tanácsára nadragulyagyökérből készült főzetet itat (épp a kedvesebb) Decsi Sándorral! Sándor kómába esik, napokig nem tér magához, de életét meg tudja menteni az állatorvos. Amint felgyógyul, a be-

Forrás: Wikipédia

csületében sértett csikós elhagyja Klárit. A farkascseresznye orvosi nevének első tagja Atroposz nevéből származik. Atroposz a mitológiában az emberi sorsfonalakat kéméletlenül elvágó ollós párka, a Moirák egyike. Több más beszédes nevet is visel ez a különös növény: farkasbogyó, ördögfü, elaltatófü, maszlagos nadragulya, bolondítófü, álomhozófü, mérges cseresznye...

Az *Atropa belladonna* talán azért válhatott rejtélyes halálos mérgeggé, mert a növény bármely részének rossz szándék alapján történő fogyasztása olyan sokféle és nem egyből bekövetkező halálhoz vezető tünetet okoz, hogy nem könnyű biztosan felismerni és kimutatni a halál kiváltó okát. 1831-ben egy német tudós, Georg Mein izolálta az atropint. 1831 előtt, tehát Bene Zoltán regényidejében is, a XVI. században a farkascseresznye komplikált tulajdonságaival csupán csak a gyógynövények és egyúttal a mérgek alapos ismerői lehettek tisztában. Az olyanok, mint az eretneknek számító Theophrastus Philippus Aureolus Bombastus von Hohenheim, „doktori” nevén Paracelsus (1493–1541). A svájci orvost később éppen korát meghaladó tudása és bátor szelleme jogán nevezték el az ókori orvost, Aulus Cornelius Celsust túlhaladónak – Celsuson túlnak... Paracelsus játékos elméleteinek hatása alatt él és munkálkodik a *Farkascseresznye* egyik kulcsszereplője, a ferencesrendi Valér atya.

Bene Zoltán *Farkascseresznyéjének* regényideje Szeged 1552-es pusztulása utánra tehető. A török hódoltság (1541–1686) 1543-mal kezdődően szilárdul meg az akkor már és még virágzó, sőt iparosodni és polgárosodni látszó városban. 1552-ben a sok szegedi polgárral együtt Debrecenbe menekült bíró, Tóth Mihály naivul, Habsburg Ferdinánd ígéretével „ellátva” visszatér, hogy visszafoglalja a töröktől a várost. Szörnyű vereséget szenved, a törökök vérfürdőt rendeznek Szegeden. Erről Tinódi Lantos Sebestyén is beszámol. Egy török forrás, Dselál zéde Musztafa így emlékezik:

„A kardok a csatatéren, mint valami birkózók, földhöz vagdalták a gyaurokat, kiknek vérök patakokban folyt. A lándzsák és kópják, mintha orvosok lettek volna, felvagdalták a

hitetlen ereit, és az ellenség vére Nílussá áradt” (Török hódoltság, Szeged, *sulinet.hu*)

1552 után a megmaradt szegediek szigorúan felügyelik, sarcolják, gyermekeiket évente adó fejében (devsirme) janicsárnak lopdossák össze, elhurcolják. A szinte romhalmazzá pusztított és csak a túlélésre berendezkedő Alsóváros marad meg viszonylag biztonságosnak, a ferences templom és a piac környéke. A bástyákkal és sánccal őrzött Palánkon túl a Tisza-part, a Közép- és Felsőváros sok veszélyvel leselkedik a keresztényekre.

Veszélybe sodródik a regény egyes szám első személyű, a maga nevét el nem áruló elbeszélő hőse, a félárva kisfiú is. Először négyévesen kerülgeti nagy veszedelem, amikor elalszik a Palánk kerítése tövében, s csak egy jóakaró szomszéd menti meg a körülötte ólálkodó „rosszarcú janicsár” karmai elől. Aztán tizenhárom éves, amikor az alsóvárosi Tisza-ártéren, a sekély vízben túl közel merészkedik a vágóhidra hajtott szarvasmarhák csapatához, megremül, és az egyik ugyancsak megriadt bivaly majdnem halálra taposza. Az állatotak terelő kunok észreveszik a balesetet, az elájult s halottnak hitt gyermeket hazaszállítják. Nagypapja a ferences atyák gyógyerejére bízva egyetlen fiúunokáját.

Az atyák hosszú hetekig gyógyítják a fiút. Több ízben mákfőzetet itatnak vele és egyéb „lötyöket”, hogy elviselhetőbb legyen számára a sok fájdalom. Sebei befertőződnek, többször műtik – persze, a kor kezdetleges körülményei között. Először csak lábujjait, majd egész jobb lábfejét boka alatt le kell vágniuk. A műtétet Valér atya hajtja végre, aki „mégis értette és ügyesen végezte a dolgát, végtére is a végső gyógyulást követően a hegek nem vörösödtek el, nem öltöttek vaskos giliszták alakját sem, hanem finom rajzolatokként futnak végig a bőrömön.” (*Farkascseresznye*, 2013, 13.)

A keményebb fizikai munkára alkalmatlanná vált kamaszfiút a szerzetesek kolostorukba fogadják, oktatják és nevelik. Fatalpú bocskort faragnak neki, borszójakkal a lábcsontjára kötözik, hogy valahogy jáni tudjon. Valér atya a novíciusnak induló síhedert beavatja a kolostor Édenkert-szerű kertjének minden titkába; lassacskán Paracelsus doktor tanításainak gazdag eszmevilágát is feltárja előtte. Paracelsus szerint az orvoslás négy pilléren nyugszik: a bölcséleten, az asztrológián, a természet anyagaival gyógyító fehér alkímian és az orvos tiszta, feddhetetlen jellemén:

„Paracelsus nem aranyt kívánt előállítani sárból, hanem gyógyító növényekből és fémekből medicinákat készíteni [...] az ő alkímiaja tehát a mulandó emberi test és a halhatatlan, Istentől kapott lélek kölcsönhatása.” (*Farkascseresznye*, 2013, 15.)

Valér testvér megismerteti tanítványával kertjük gyógynövényeit: a csipkebogyót (népi nevén a seggva-

karcot), az ánizst, a köményt, a zsályát, a gólyaorrot, a turbolyát, a kakukkfűvet, a bazsalikomot, a macskagyökeret. Megmutatja a veszedelmes növényeket: a kőkörtsint, a kikericsét, a gyöngyvirágot, a leándert, no és a farkasbogyót... Elárulja a nagy titkot: „csupán a mennyiség teszi”, hogy egy anyag gyógyír vagy mérge. Elmagyarázza, hogy Paracelsus szerint a betegségek a test és lélek közötti diszharmóniából adódnak, abból, hogy „az ember nem él összhangban az Isten által bölcsen elrendelt természeti törvényekkel, nem követi lelkének szavát” (*Farkascseresznye*, 2013, 16.).

A betegség eszerint „nem ellenségünk, hanem egyenesen tanítónk”, az embert önmaga igazi lényegének felismeréséhez vezetheti. A betegség tehát természetesen velejárója a földi életnek, mert aki tökéletes harmóniában lenne a lelkével, annak már nem is a földön volna a helye, „annak nincs szüksége a megtestesülésre” (*Farkascseresznye*, 2013, 16.). Az emberi élet nem más, mint lehetőség, hogy akár szenvedés árán, de rátaláljunk önmagunkra. Paracelsus „mester a betegséget ólomhoz hasonlítja, ahhoz a fémhez, amely nehéz, sötét és kaotikus belső szerkezettel rendelkezik, az egészséget pedig az aranyhoz, a tiszta, fénylő, változatlan, fenséges fémhez.” (*Farkascseresznye*, 2013, 16.)

A *gyógyulás e gondolatmenet szerint maga a „lelki alkímia”. Az orvos pedig valójában csupán „külső orvos”: arra való, hogy életre hívja a betegben a „belső orvost”: a gyógyulni akarást és az ehhez szükséges erőfeszítésekre való készséget. Valér testvér a reneszánsz orvosi nézeteket Aquinói Szent Tamás és Anselmus tanain, azaz a skolasztika gondolatrendszerén átszűrve csipegeti bele a kamaszember tudatába. Ezt a szinte idillikus szellemi felépülést szakítják félbe a reményteljes tanítvány különös álomlátásai. Az atyák döbbenet vizsgálgják, hogy neveltjük egyáltalán igazat beszél-e, és hogy a Boccaccio *Dekameronjára* emlékeztető különös álomtörténetek mit jelenthetnek számukra, a megtizedelt gyülekezetnek és a kolostornak, amely titokban, ám feszülten örökdió a török dúlta Szeged megmaradása fölött... A gvardián atya sok nehéz töprengés után úgy dönt, hogy megválnak a kiváló tanítványtól. Kiteszi a kolostorból a felgyógyult fiút, anyjához és nagyapjához küldi vissza azzal a tanáccsal, hogy ezután hallgassa el álmait. A sok testi megpróbáltatáson átesett, érzékeny és értelmes elbeszélőnk azonban erre képtelen. A ház körüli férfimunkát nem tudja átvenni, ezért önbizalma erősen megcsappan. Álmaival a török révfelügyelő kezére jut, aki újabb és újabb álmokat követel tőle. Mert ezek az álmok a valóságot mutatják, a múltat, a jelent és a jövőt, csak minden részletet élesebben, tisztábban és magasabb nézőpontból, összefüggőben, mint amennyire a mindennapi életben láthatnak az emberek. A valóság feltárása ugyanakkor iszonyúan nehéz és veszélyes munka, különösen akkor, ha a világ a hatalom oldaláról is kaotikusnak mutatkozik. Az álmai tollbomlására kényszerülő fiú lassanként megismeri Szeged sokféle arcát, és közben minden arcon felismeri a hűség vagy az árulás jeleit. Álomlátó tehetsége, illetve élet és halál kifürkészhetetlensége egyszerre tartja fogságban testét-lelkét. A magyarok csúfolják, a törökök megalázzák. Ha nem tud új álmot mondani, megkínózzák. Egy szemfüles haszonleső janicsár (Orhan Farkas, beszélő név, mely „rímel” a címre) megvesztegeti: a maga érdekei szerint rendel tőle álmokat.*

A kétségbeesett álomlátó kénytelen felkeresni egykori megmentőjét, a gvardián atyát. A gvardián atya pedig kevés szóval tulajdonképpen szörnyű feladatot bíz rá: méregkeverésre szólítja fel az ifjút, hogy Szeged megszabaduljon a becstelen, zúrza-

vart és mindenféle értelemben szennyet okozó hitehagyott janicsártól! Mert a megfoghatkozott város legnagyobb veszedelme abban áll, ha közösségi összetartozás-érzés és közös cél nélkül marad; olvassuk csak a ma is időszerű, számunkra is sokatmondó gondolatokat:

„Ez a város Isten városa. Mindig az volt, s mindig az is marad. [...] A hitehagyott romlott nőket hozott ide, de ez a kisebbik baj. Veszélyesebb, ha általad befolyásolni fogja az iszkeledzsi basit [révfelügyelőt], azon keresztül a kázit [bíró], a kázin keresztül végül magát a szandzsákbéget [közigazgatót]. Irányítása alá vonhatja a sókereskedelmet, befolyást nyerhet az úsztatott fákkal kalmárodók között. Tudom, hogy nem hiszi szívvel-lelékkel az új hitét, de affelől sincs kétségem, teljesen elhagyta, százszor megtagadta a régít is. Csak magában hisz, csak a maga javát, hasznát keresi. Idővel a lekötelezettjeinek kezére játssza a város minden hasznát, s mi nem tudjuk majd fizetni az adót a királynak, holott ez az adó az egyetlen kapocs valódi urainkhoz, ez az adó bizonyítja, hogy hiszünk a felszabadulásban, és óhajtjuk, áhítjuk azt! A hitehagyott a zavarosban szeret halászni, számára jó a török uralom. [...] A renegátnak kiváló ez a közeg: kihúzza a lábunk alól a talajt, s mire évek, évtizedek avagy évszázadok múltán a király hadat küld, hogy visszavegye jogos tulajdonát, a jogos tulajdon már nem akar a király alá tartozni. A hitehagyottnak, persze, nem ez a célja. Ő csupán boldogulni, csak hatalmat gyakorolni akar.” (*Farkascseresznye*, 2013, 101–102.)

A szerzetes atya és Paracelsus gondolatrendszere a regény társadalmi-gazdasági-politikai szűrőjén át örökérvényű igazsággá sűrűsödik. Ha a mennyiség függvénye, hogy mi hat méregként és mi gyógyszerként, akkor, állítja a gvardián képes beszédeben, erkölcsi értelemben a város kitartásának is lehet egy alsó küszöbértéke, ameltől lefele a kitartás minősége megszűnik, feloldódik, felszámolódik... A további gyors erkölcsi pusztulást meg kell állítani: ezért kell az álomlátó síhedernek mérget keverni... Izgalmas, elgondolkodtató, örökérvényű kérdésfelvetések.

Bene Zoltán mindössze 125 oldalas regénye a *bestseller* krimik izgalmaival vetekszik. Történetmondása nem modernedik különbözőbben. Egyetlen „kirívó” esetben tobzódik a „korszellemet” (melyik kor-kór szellemét?) tükröző sikamlós kifejezések használatában. A regény magyar és török, keresztény és pogány témájú álmoleírásai pompás, mesés és félelmetes mivoltukban az igazán jó irodalom biztonságával nyitnak ragyogó ablakot az elbeszélés teréből és idejéből az olvasóra. A valós és az álmodott elbeszélésrészek úgy simulnak egymáshoz a regényben, ahogyan a szerző fonja egybe a korabeli török, magyar és egyéb eredetű kifejezéseket hősei ábrázolásában. Eszerint van egy csodálatos, csak éppen sejtethető világ, amelyet nem érthetünk meg, és van egy kiismerhető, irányítható, ilyenre-olyanra szabható világ, amelyet átlátni vélünk, amely azonban önmagában sivar és kiábrándító. E két világ összetartozását csak akkor fogadjuk el az elbeszélő főhős, amikor gyóntatóatyja által kapott, igazán nem „kegyes” „feladata” őt magát elszánta és – először életében – magabiztossá teszi. A megpróbáltatások súlya alatt felnő, titkos megbízatása végrehajtása után többet már nem álmodik. Így is működik az isteni gondviselés.

Hívalokdamentesen posztmodern Bene Zoltán *Farkascseresznye* című regénye. Utószavában könyvét közösségi alkotásnak nevezi a szerző, hiszen feleségével és barátával együtt gondolkodhatott mindazon, ami foglalkoztatta és írásra készítette. A *Farkascseresznye* hasznos könyvünk, mint gyógyuláshoz a pontos diagnózis.

Ötödik túranap a Karakorum hegységben

Veress Zsombor

Július 3-án reggel magunk mögött hagytuk az Urdukas tábornak is. Újabb nehéz nap várt ránk, reggeli után visszatértünk a gleccserre, és folytattuk hullámvölgyes bókászásunkat a Baltoro hátának kőtegyében. Igen, a gleccsert leginkább egy befagyott, megkövesedett tengerhez hasonlítanám, melynek hatalmas tajtéka morénákká szilárdultak. De hasonlíthatnám egy hőmpolygó, terjedelmes folyóhoz is, amelybe jobbról is, balról is oldalágak, oldalgleccserek torkolnak. Utoljára az Antarktiszon láttam ennyi gleccsert és ilyen méretetlen mennyiségű jeget. Ezen a napon bal oldalról, vagyis északról a Muztagh-gleccser és a Chagalan-gleccser összefolyásából származó jégár, valamint a Lhunga-gleccser, jobb oldalról, azaz délről a Mandu- és a Yermanendu-gleccser mellett haladhattunk el.

Miután 4000 méter fölé küzdöttük magunkat, a jégár kezdte megmutatni egy olyan arcát is, amely addig még ismeretlen volt számunkra. A köves, morénás gleccserhátat itt is, ott is piramis alakú jégalakzatok szűrték át, igazi jégvárzássá alakítva azt. Több, olvadékvizet szállító gleccserpatak is át kellett kelniük, melyek olykor mély jégkanyonban csobogtak, csilingelve csillogtak, csörgedezve csorogtak.

Kelet felé haladásunk során kezdték megmutatni magukat a valóban nagy hegykolosszusok, megjelentek a 7000-es, közel 8000-es csúcsok, többek közt a világ 22. legmagasabbja, a 7821 méteres Masherbrum, amely korábban a K1-es számozást kapta.

K1, K2, K3, s így tovább. Vajon honnan származnak ezek a sorszámmok? Azt nem nehéz kitalálni, hogy

ütközött a brit érdekekkel. A brit és az orosz birodalom közötti rivalizálás „nagy játszma” néven ismert a történelemben, s a tét valóban nagy volt, mert európai terület, hatalmas gazdagság és népek sokaságának jövője forgott kockán. A jó helyismeret pedig kulcsfontosságú szerepet játszott a két birodalom közötti versenyben.

A nagy trigonometrius felmérésben több neves személy is részt vett, többek közt George Everest

Kapaszkodás a gleccseren

földmérő és földrajztudós, akiről később elnevezték a világ tetejének számító Csomolungmát, bár tulajdonképpen azt sosem látta. Everest 1830–1843 között szolgált földmérőként Indiában, és érdekességként említem, hogy Földünk legmagasabb csúcsát eredetileg „B” csúcsként, később pedig XV. csúcsként emlegették, szóval a napjainkban mindenki által ismert és nagyra becsült Mount Everest is egykor csak egy sorszám volt a listán.

Hasonlóképpen a K2 is csak egy szám volt a Karakorum hegycsúcsai között, és ez az elnevezés Thomas George Montgomerie katonatisztéhez, földmérőhöz köthető, aki az

ha közelebb kerülünk hozzá.

Most térjünk vissza csatangolásunk rendjén a K1-hez, vagyis a Masherbrumhoz, hiszen ez volt a legelső közel 8000-es csúcs, amit megpillanthattunk, és az 1-es sorszámból az is kikövetkeztethető, hogy ez volt az első feltérképezett csúcs. A Masherbrumot elsőként egy amerikai–pakisztáni expedíció mászta meg sikeresen 1960-ban, ám ezzel kapcsolatban írnom kell egy másik világhírű hegymászóról, aki

és a világ második embereként jutott fel a K2 csúcsára. Ide tartozik érdekességként, hogy az első olaszok voltak 1954-ben, vagyis a két mászás között 23 esztendő telt el, ami azt jelzi, hogy bizony a K2-re nem sokan merészkedtek.

1979. július 19-én ő volt a Latok I (7145 m, Karakorum) első megmászója, Naoki Takada vezetésével.

1980. május 10-én Takashi Ozakival együtt a világon elsőként mászták meg az Everest északi oldalát, vagyis Tibet felől, amiről azt kell tudni, hogy nehezebb, mint a hagyományos, nepáli oldalról történő mászás.

1984-ben megmászta a Kancsudzöngá Déli-csúcsát (8491 m, Himalája) és a Központi-csúcsot is (8482 m).

1985-ben megmászta a Masherbrum (7821 m, Karakorum) csúcsát az addig megmászatlan északnyugati oldalon.

1985-ben megmászta a Broad Peaket (8047 m, Karakorum).

1988-ban egy japán–kínai–nepáli csapattal ismét megmászta az Everestet.

1992-ben ő vezette azt az első japán–kínai mászócsapatot, amely feljutott a Namcha Barwa (7782 m, DK-Tibet elszigetelt részén, Kínában) csúcsára. Ez azért érdekes,

Tsuneo Shigehiro japán hegymászóval

tük és néztünk fel öszvérháton poroszkáló alakjára, bár szerény egyénisége ezt egyáltalán nem követelte meg magának. Kérésünkre szívesen fotózkodott velünk csoportosan és külön-külön is. És itt visszakapcsolok a Masherbrumhoz, ugyanis sikerült egy olyan képet készítenem róla, amelynek a hátterében a K1 volt, vagyis az a csúcs, amelyre pontosan 40 évvel korábban egy új utat nyitva tudta felküzdeni magát.

Csodás élményekkel, de kimerülve, 7 órányi túrázással érkezünk meg a 4285 méteren fekvő Goro II táborba. Ez volt az első éjszakánk, amelyet szó szerint a jégár hátán töltöttük a Baltoro- és a Biange-gleccserek összefolyásánál. Figyelmeztettek, hogy az éjszaka hűvös lesz, s bizony a karakorumi éj jeges lehelete már akkor megborzonga-

Örök fotótémák a hegyek

a „K” a Karakorumtól ered, de ahhoz, hogy tisztában legyünk ezzel a nomenklatúrával, vissza kell nyarodnunk időben a 19. századba, ugyanis abban az időszakban zajlott az indiai szubkontinens tudományos pontosságú trigonometrius felmérése. Mivel akkoriban ezek a területek a Brit Birodalom részét képezték, és különben csakis a briteknek volt a felmérésre igényük, tudásuk és felszerelésük, nyilvánvaló, hogy ez a munka az ő irányításukkal zajlott évtizedeken át, angolos pontossággal és fegyelmel. Természetesen ezt a felmérést nem pusztán a földrajzi kíváncsiság hajtotta, hanem elsősorban a hatalmas, területi terjeszkedések. Oroszország ugyanis szintén igyekezett kiterjeszteni befolyását Közép-Ázsiára, ami nyilvánvalóan

1850-es években vett részt a mérésekben. Igencsak pontos munkája azért is válhatott sikeressé, mert azokba a régiókba, ahova a nyugati embereket nem engedték be (például Tibetbe), észak-indiai őslakókat toboroztak és tanítottak be, akik titokban végezték a méréseket.

A felmérés során tehát a K betűt és számokat használták a hegycsúcsok megjelölésére, de az irányelv az volt, hogy ahol csak lehetséges, helyi neveket használjanak. Ennek megfelelően a K1 a Masherbrum (7821 m), a K3 a Broad Peak (8051 m), a K4 a Gasherbrum II (8035 m), a K5 a Gasherbrum I (8068 m), hogy csak a legmagasabbakat említsem. S hogy a K2 miért maradt meg a köztudatban ilyen titokzatosan csupaszon, helyi elnevezés nélkül, nos, erről akkor fogok mesélni,

vel a sors összehozott kapaszkodásunk során.

Tsuneo Shigehiro japán hegymászóval már az első túranaptól kezdve együtt haladtunk a K2 felé vezető ösvényen. Az első napokban többnyire gyalogosan ment ő is, később, amikor a terep nehezebbé vált, már inkább öszvérháton vezette hűsége pakisztáni idegenvezetője. Csodálatra méltó volt, és hatalmas tiszteletet váltott ki bennünk, mélyen meghajolva figyeltük napokon át, amint 78 évesen is bevállalta ezt a jóval fiatalabbaknak is megerhelő utat, és végighaladt a rendkívül nehéz terepen, illetve a magas tengerszint feletti magasságokban zajló, többhetes túrán. Hiába na, a hegyek szeretete sírig tart, de ezzel együtt azt gondolom, ha megérem a 78-at, valószínűleg már attól is boldog leszek, ha még fel fogok tudni gyalogolni a Segesvár fölé magasodó Villa Frankára.

Shigehiróról valahogy messziről süttött japánsága. Még túraruhában is úriembernek hatott, méltósággal ült meg az öszvért, nem beszélt sokat, időnként elővette zsebfényképezőgépét, és felvételeket készített. Valahogy így képzelek el egy „nyugdíjas” szamurájt. Próbáltam belebújni a gondolataiba, mit is jelenthetett számára ismét látni – talán utoljára – dicső múltjának, ifjúkori hőstetteinek világhírű helyszíneit?

Shigehirót elsősorban a K2 első japán megmászójaként ismertük meg, aki egyébként a világon a másodikként jutott fel a neves csúcsra. Hegymászói múltja azonban ennél sokkal gazdagabb, ráadásul egy igazi úttörő volt a hegymászók világában. Lássuk, mi mindent valószínűleg meg aktív karrierje során.

Tsuneo Shigehiro 1947. október 1-jén született Tokuyamában, és az Okayamai Tudományegyetem alkalmazott kémia tanszékén végzett.

1976-ban részt vett a közös japán–indiai Nanda Devi (7816 m) megmászásán. Ez India második legmagasabb hegycsúcsa, és a legmagasabb, amely teljes egészében Indián belül található, ugyanis a Kancsudzöngá (8586 m, Himalája) az indiai–nepáli határon van.

1977-ben az Ichiro Yoshizawa vezette expedícióban első japánként

Tsuneo Shigehiro

mert ez volt akkoriban a világ utolsó meg nem mászott, közel 8000-es hegycsúcsa.

1995-ben ő vezette a Makalu (8463 m, Himalája) keleti gerincének első megmászását. Ez a csúcs Nepál és Kína határán fekszik, mindössze 22 km-re az Everesttől, a világ ötödik legmagasabb csúcsa.

1996-ban az akkoriban rekordidőnek számító 123 nap alatt mászta meg Japán 100 leghíresebb hegyét.

Nos, hát ilyen teljesítményekkel nem csoda, hogy félistenként tisztel-

tott, amikor a nap már csak erőtlen sugaraival kandikált ki az ormok mögül. Azon az éjszakán mindent magamra vettem, és úgy összekucorodtam hálósákomban, hogy az orrom sem látszott. Ameddig mi viszonylag kényelmes iglu sátrakban éjszakáztunk, addig segítőink egy rögtönzött ponyva alá bújtak. Csodáltam őket szívósságukért, kitartásukért, annál is inkább, mert ettől a ponttól kezdve bizony didergős, mínusz fokos éjszakákra számíthatunk.

A Goro II tábor

Keserű nevetés

Beszélgetés Para István karikaturistával

Para István karikaturista Gyergyóban született, Csíkszeredában él, 1990 óta rajzol.

Bodolai Gyöngyi

– Mikor vette észre, hogy a karikatúrának milyen lehetőségei vannak, milyen kifejező ereje lehet?

– Nyilván az óvodában én is rajzoltam, mint mindenki más, de édesanyám megőrzött egy rajzfüzetet, amelyben volt egy kocka, alatta két csámpás karika, azokon egy szintén csámpás kémény, és az volt a traktor, ami azt jelzi, hogy óvodás koromban nem lógtam ki a sorból társaimhoz képest.

Diákként közepes tanuló voltam, amit az órán elmondtak, azt megjegyeztem, de otthon nem szívésen tanultam. Mivel nem voltam jó tanuló, nem szerettem az iskolát sem, viszont órákon hol a füzetembe, hol a padra folyton rajzoltam.

Nem állt szándékomban tovább tanulni, az 1980-as években számítógép-kezelőként dolgoztam, utána nyomdai tördelő-szerkesztő lettem Csíkszeredában az Alutus nyomdában. A sajtóval csak a rajzokon keresztül találkoztam. Legalább 15 éve rajztáblával rajzolok a Photoshop programban.

– Ha elmondaná, hogyan működik...

– Rácsatlakoztatom az A3-as méretű felülettel rendelkező táblát a gépre, amelyhez van egy érzékelő toll. A furcsa az, hogy a fekete táblán az orrom alatt huzigálom a tollat, és amit oda rajzolok, miközben a táblát nézem, az megjelenik a képernyőn. Amíg megszoktam, szinte visszatértem az óvodai rossz vonalvezetéshez.

A továbbiakban rajzolok egy felületes vázlatot, hogy nagy nyitáskor az arányokat tudjam betartani, utána elkészítem a tollrajzot, amit kiszínezek a gépben. Annyiban használtam a tördelő-szerkesztésnek, hogy a Photoshop programot jól megtanultam.

– Részletgazdag karikatúráihoz hogyan születik az ötlet?

– Általában a derült égből érkezik, mintha valaki súgna, no meg a zsebeimből, amelyek tele vannak mindenféle cetlivel, amelyekre lejegyzem az ötleteket, hogy ne felejtsem el, mire hazaérek. Van néhány nagyon jó humorú vidéki székely nyomdász kollégám, akik szenzációs anekdotákat, poénokat mesélnek nekem, amelyeket fel tudok használni.

Hozzá szeretném tenni, hogy a Ludas Matyi folyóirat két karikaturistája, Sajdik Ferenc és Lehoczki István volt nagy hatással rám. Ők mindig szöveges karikatúrákat készítettek, ezért maradtam ezen a vonalon. Vannak sokan, akik egy képet rajzolnak, s abban van valami csattanó, nálam a legtöbbször megjelenik a szöveg is.

– Hogyan születnek meg néhány vonallal ábrázolt, mégis jellegzetes és rendkívül kifejező emberalakjai, és a viccek is beillő néhány szavas szövegek?

– Az első rajzaim éveken keresztül nagyon egyszerű vonalvezetésűek voltak, majd az újság (Hargita Népe) felkérésére kezdtem

részletesebben rajzolni, s minél többet rajzoltam, munkáim annál szebbek lettek.

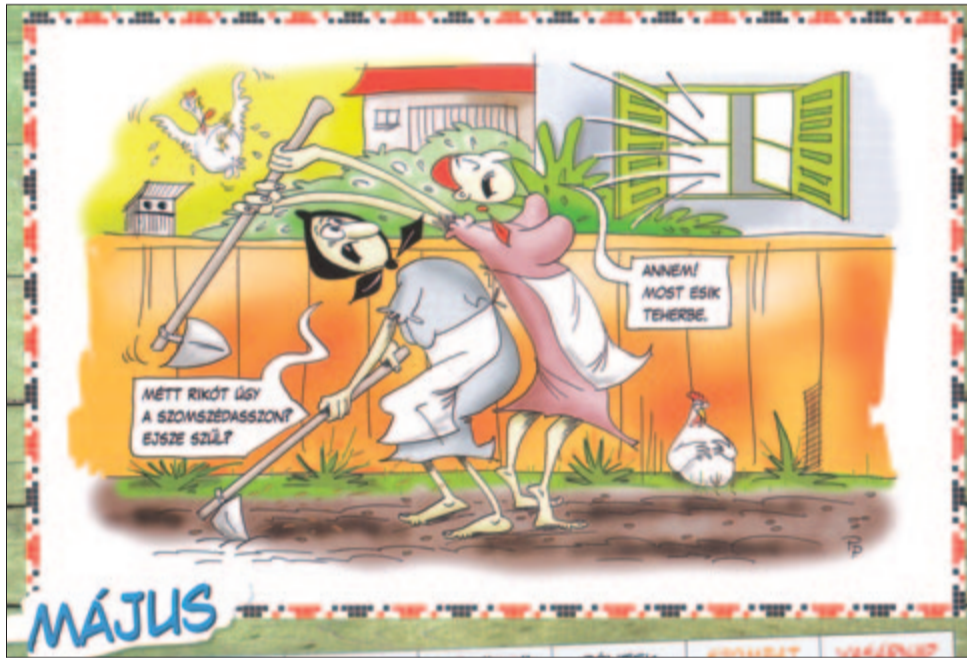
Jelenleg, amikor körülbelül a 20.000 rajznál tartok, kezdtem összevetni. Rajzokok rendelésre, és magánszemélyeknél is vannak részletesebb műveim, mint amelyek a sajtóban megjelentek. Karikatúra az összes, mást nem is tudok rajzolni.

– Van-e kedvenc karikatúrája? Hogyan születik meg végleges formában ez a távrolól kuszának látszó színes, mozgalmos világ?

– Van egy alapötletem, amit meg akarok valósítani, és munka közben jön a képi sugallat, hogy hova mit kellene még odarajzolni. Ezért is jó a számítógépes rajzolás, mert nem kell radírozni, és az elemeket gyorsan mozgathatni lehet benne.

– Hallottuk Sarány Istvánnak, a Hargita Népe rovatvezetőjének a szavatai kiállítás megnyitójában, hogy nemzetközi viszonylatban is ismerős, sok elismerést szerzett.

– Világszerte rengeteg karikatúrapályázat van. Éveken keresztül sokra beneveztem, ily módon bekerültem az adatbázisukba, és ma szinte háromnaponta érkezik felhívás a világ valamelyik sarkából Argentínától Izraelig, Ausztráliától Dániáig, Olaszországtól Egyiptomig és így tovább. Zsúrizik és díjazza a beküldött munkákat, és nem könnyű a világ

A május hónapot bevezető karikatúra a 2026-os PARA naptárban

legkiválóbb karikaturistáival felvenni a versenyt. Nagy dolog az is, hogy minden ilyen rendezvényről készítenek egy katalógust, amelybe beleteszik mondjuk az 50 legjobb rajzot, előbb a díjazottakat, majd a többi, amelyek elnyerték a zsűri tetszését. Megtisztelő a legjobbak között szerepelni. Körülbelül 30 ilyen katalógusban vagyok benne. Ami azért megtisztelő, mert néhány száztól a több ezer részvevőig, nagyon sokan jelentkeznek egy-egy ilyen pályázatra, ahol nem könnyű a világ legnagyobb karikaturistáival felvenni a versenyt.

– Érzésem szerint a karikaturista eleve másképpen látja a világot, a metsző kritikai él mikor alakul ki benne?

– Szerintem benne van születése óta. Még nem tudja, hogy karikaturista lesz, de a jelmeze már olyan, hogy nagyon figyel azokra a részletekre, amelyek a többieknek nem tűnnek fel. Kritikus szemmel járok-kelek én is a világban, ahol észreveszem, meghallom azokat az apró dolgokat, amelyek hallatán a kis lámpa felgyúl a fejemben, és képpé alakítom a látottakat, hallottakat.

– Ez nagyon érdekes lehet.

– Az, de néha zavaró is, főleg a barátaim szokták szóvá tenni: „ne vegyél már észre mindent”. Holott általában ritkán beszélek, jobban szeretek hallgatni, így nyilván jobban ráérek figyelni.

– Milyen elképzelései vannak, mit szeretne még elérni?

– Ennél többet már nem tudok. Ismernek, szeretnek, a Hargita Népebe 32 éve rajzolok. A Tromf megjelenése óta nagyon sok lapnak rajzoltam, sokszor párhuzamosan egyszerre két-háromnak is.

Nemrégiben készítettem magamnak egy érdekes számvetést arról, hogy mennyi ideig dolgoztam egyik, mennyi ideig a másik lapnak, majd összeadtam őket, és folytatólagosan 65 év jött ki. Mondtam is magamnak, hogy ez szép szám, nem is vagyok még annyi idős. Valójában sok is, de van egy belső kényszer a karikaturistában. Azon túl, amit el kell végezni, ha van egy kis időm, leülök, és rajzolok valamit magamnak. Mindig kell rajzoljak, ami magányos mesterség, és szoktam viccelődni is azon, hogy a következő életemben inkább művész leszek, és társakkal együtt zenélek.

– Kívánom, hogy ne múljon el a karikaturista szenvedélye, mert olyan nagy szükség van mai világunkban az őszinte bírálatra, az önmagunkkal és másokkal való szembenézésre, a visszasságok felmutatására és az életünkben mind jobban kikopó nevetésre is.

Ember és állat harmóniája

A rágcsáló- és rovarirtás veszélyei

A megyeszékhelyen is zajló rovarirtás kapcsán a figyelem újra a rágcsáló- és rovarirtó szerek okozta mérgezések irányába terelődött. A csalétekdobozokba helyezett mérgeanyag külső beavatkozásokra gyakran szétszóródik, és a kifüggesztett tájékoztatók, hirdetések dacára megtörténhet a baj. Ezért nem ritka a mérgezéses tüneteket mutató házi kedvencekért aggodó gazdik jelenléte az állatorvosi rendelőkben.

Szer Pálosy Piroska

Az Európában forgalmazott rágcsálóirtó szerek szinte kivétel nélkül véralvadást gátló hatóanyagokat tartalmaznak, ezek elfogyasztása spontán belső vérzést okoz, a kártevő ezáltal elvérzik. Sajnos ugyanilyen hatást válthat ki az ember vagy a háziállat szervezetében is.

– A jelenleg alkalmazott rágcsáló- és rovarirtó szerek mennyire ártalmatlanok a házi kedvencekre? – kérdeztük a marosvásárhelyi Noé Bárkájá kisállatklinika vezetőjét, dr. Pálosi Csabát.

– A rágcsálóirtó szerek vanília vagy kakaó ízesítésűek, ezért sajnos megkóstolhatják a házi kedvencek is, vagy épp elfogyasztják. De mérgezést okoz a véralvadást gátlót tartalmazó mérget fogyasztott egér vagy patkány elfogyasztása is. A kumarinszármazékok a véralvadás zavarát okozzák azáltal, hogy gátolják a K-vitamin felhasználását és ezzel a protrombin képződését. Volt rá eset, hogy csak sürgős vérátömlesztéssel sikerült egy munkakutya életét megmenteni.

– Melyek a figyelmeztető jelek, és milyen óvintézkedésekkel kerülhető el a mérgezés?

– A kumarinszármazékoknak közvetlen, hajszáleret káro-

sító hatásuk is van, az erek már minimális mechanikai hatásra sérülnek, és a test legkülönbözőbb részeiben, gyakran a testnyílásokon keresztül vérzések keletkeznek. Kutyákban általában egyszeri nagyobb adag, macskákban az ismételt kisebb mennyiségek okoznak mérgezést. Ha a mérge elfogyasztása után kb. 8–24 óra múlva a háziállat bágyadt, étvágytalan, járása bizonytalan, nyálkahártyája világosabb a megszokottnál, sokat fekszik, majd fel sem tud állni, az mérgezésre utaló jel. Belső hőmérséklete legtöbbször normális, de ha többnyire alacsony a testhőmérséklet, az azt jelzi, hogy a mérgeanyag felszívódása már előrehaladott. Elhúzódó esetekben a bőrön hullámzó duzzanatok (hematómák, vérömlenyek) jelennek meg. A vemhes állat szinte mindig elvetél.

– Mi a teendő, ha mérgezéses tünetek jelentkeznek?

– Az ismétlődő köhögés, később a nehézlégzés mellüregi vérzésre utal, ezért késedelem nélkül állatorvoshoz kell fordulni. Fontos tudni, hogy milyen szert fogyasztott az állat,

Fotó: Szer Pálosy Piroska

erről tájékoztatni kell az orvost, akárcsak a megtett intézkedésről. A szakember beavatkozásáig legfeljebb orvosi széntablettát érdemes adni a kutyának a feltételezhető mérgeanyagok megkötése érdekében. Bármely mérgezés gyanúja esetén beadható egy órával a mérge lenyelése után egy gramm aktív szén, amely akár 75 százalékot is képes semlegesíteni. Mivel gyárilag porózusra készítik, nagy a felszívóképessége, akár 1000–2000 négyzetméter belfelületről képes felszívni a mérgeanyagokat. Az időben való beavatkozás (hánytatás, hashajtás, K-vitamin) még eredményes lehet. Általános adagja 2–5 g/testtömeg-kilogrammonként, túladagolástól nem kell tartani, legfennebb székrekedést okozhat. Azonban nem ajánlott más gyógyszerekkel keverni, mert csökkentheti azok hatását, ugyanakkor elalélt állatnak sem szabad adni. Fontos tudni, hogy véralvadást gátló típusú volt-e a mérge, mert akkor nem a szén, hanem az ellenszer (fitomenadion) beadása segít. Ismeretlen anyag esetén vagy a diagnózis megállapításáig a széntabletta azonban alkalmazható, mert nem ártalmas. A teljes felszívódást követően azonban már a vérátömlesztés is csak nagyon ritka esetben segít. A kezelés intravénásan adott fitomenadion (K1-vitamin), ezt akár napokig szükséges adni, a véralvadásat figyelni, trombocitaszámot ellenőrizni kell.

– A lakótelepi társasházakban használt rovarirtó szerekről mit kell tudni?

– A permetrint tartalmazó, kellemetlen szagot árasztó rovarirtással a bolhák, csótányok szaporodását próbálják gátolni lépcsőházakban, alagsorokban. Ez a rovarirtó az idősek, egészségi gondokkal küzdőkre és csecsemőkre jelenthet veszélyt, valamint a macskákra. A rovarirtó okozta mérgezéses tünetekre van kezelés, egy pincébe szorult macska azonban el is pusztulhat. A kutyák bolhairtó szere tartalmazhat permetrint, mivel genetikailag ők ellenállóbbak, ezért ha ilyen bolhairtóval kezelik a macskát is, az sajnos a cica egyértelmű mérgezéséhez vezet – mondta a szakember.

Lélektani divatok

Az érettség problémái (1.)

A fiatalság kultuszának illogikus voltát ma már szinte észre sem vesszük, vagy elnézünk mellette. Már annyira átéljük, hogy tán ki sem alakult a jogos kétely vele kapcsolatban. Mindez két másik általánossá vált és furcsa pszichés jelenséggel társul: a felnőttek infantilizációjával és a gyerekek, fiatalok parentifikációjával. Egyszerűen szólva: korunk eljuttatta oda az embereket, hogy a felnőttek egyre nagyobb tömege gyerekesen érez, gondolkodik, viselkedik, a gyerekek-kamaszok pedig rendszeresen felnőtteknek való problémákkal, döntéshelyzetekkel találkoznak, mert a családokban egyre gyakrabban felcserélődnek a szerepek.

Albert Ildikó klinikai pszichológus

Mondhatjuk ma már felelősségünk tudatában: az élet megszokott és egyben természetes rendje kezd felbomlani.

Szerencsére a kérdésnek már alapos szakirodalma is van, melyet Paul Shephard, Ralph Metzner, Keith Hayward, Sarah A. Conn neve fémjel, aminek azért örülök, mert így lehet hivatkozni rájuk, és nem csak a gyakorlatban ezekkel találkozó figyelmes szakemberek meg társadalomtudósok, társadalomfilozófusok teszik szóvá. És örülök azért is, mert különben mindenki, a kitalálói pedig különösképpen (és természetesen) tagadják a létezését. Persze attól, hogy tudjuk, vagy attól, hogy tagadják, a jelenség még nem oldódik meg, fel, nem tűnik el, sőt, egyre inkább begyűrűzik hozzánk is a nyugatról indult trend. Mint különben minden egyéb hasonló.

Az infantilizáció (kiskorúsítás) vagy egyesek szerint a társadalmi neoténia az öreg gyerekek jelenségéről beszél, vagyis azt az egyre elterjedtebb jelenséget fogalmazza meg,

mikor a felnőttek nem nőnek fel, nem válnak éretté.

Ez elsősorban felelőtlenséget jelent, mely minden területen megnyilvánul, kezdve a saját életvitel kialakításának kitolódásával, egészen a szavak, tettek nem vállalásáig. És sajnos ez látszik a társadalmi, szakmai felelősségvállalás kikérülésében is, mikor például egy vezető nem dönt, hiába kéri a beosztottak, inkább rájuk hárítja, hogy oldják meg a megoldhatatlan feladatokat, konfliktusokat, hogy csak a legegyszerűbb példát említsem.

Kitolódik az elköteleződés, ha egyáltalán elköteleződik az egyén bármikor, azaz egyre később alakítanak ki tartós párkapcsolatot, illetve még később és ritkábban kötnek házasságot és vállalnak gyerek(ek)et. Egyre nő az egyedül élők száma világszerte és mifelénk is.

Általánossá vált a szintén jellegzetes kisgyermeki tulajdonság, a késleltetésre való képtelenség. Lasacsakán szinte mindenki vágyai, elképzelései gyors és gond nélküli kielégítését hajszolja élete minden területén. Azonnal kell a megkívánt

ruha, cipő, étel, szex. Legtöbbször úgy szeretnék bármit elérni, hogy ne tegyenek érte erőfeszítést, és rendszerint nem foglalkoznak a következményekkel sem. Sőt, igen meglepődnek, ha ezzel szembesítik őket, legyen szó a nem kívánt terhességtől a banki felszólításig (mert nem fizették vissza a kölcsönt) – bármi, ami a kettő közé belefér.

Egyre szélesebb körben terjed felnőttek között a fiatalos, túl fiatalos viselet és a gyerekes viselkedésmód. Ez még nem is olyan régen nevetség tárgya volt, ma a trendiség ismérve lett.

Nagy divat a nagykorúak körében a cukiság, ami ugye megint a kisgyerekekre jellemző állapot: játékokat kérnek vagy vásárolnak, hisz trendi a kedvenc maci, meg egyéb szőrös állatkák ölelgetése, vagy a babák gyűjtése, és lelkesen nézik a rajzfilmeket.

Az infantilizáció kialakulásához sok minden hozzájárul(t), nem utolsósorban a digitalizációnak bizonyos oldalai és a mainstream ideológia.

A digitális eszközök, az operációs

rendszerek, internetes böngészők eleve így szólítják meg a felnőtteket, mintha gyerekek lennének, illetve a megjelenésük is gyerekes: színes felületeket használnak, játékos, állatos logókkal hirdetik magukat, a lehető legalacsonyabb értelmi szinten, mely gyakran egy valamirevaló gyereket is alulmúl.

A kiskorúsításhoz nagyban hozzájárultak az iskolák és az egyetemek, hisz egyre inkább nem versengésre, tudásra, küzdésre serkentenek, hanem legjobb esetben együttműködésre, és megvédnek mindentől, nehogy traumatizálják a gyereket a követelmények, a határok kijelölése, netán valamiféle büntetés (juj, uram bocsá, mekkora probléma ezt még leírni is). Nem kérnek még tudást sem, nem köteleznek szabályok betartására, sokkal inkább elriasztanak az erőfeszítéstől, nehogy sérüljenek az ott tanulók, és mindez a szülők hathatós segítségével történik. Mert a családokban is nagy divat a növekvő gyerek állandó kisgyerekké degradálása, elsősorban a túlzott és sokszor logikátlan túlvédés révén. Sokszor sikeresen megvédik a gyereket az iskolával, így a tudással és a fegyvellemmel szemben is, ha véletlenül valaki még ilyesmivel próbálkozna.

Sokakat az öregedéstől és az öregségtől való félelem kerget gyerekeségbe.

Az infantilizációhoz nagyban hozzájárul egy furcsa, az értelemesen gondolkozók számára még mindig nagyon furcsa jelenség, a szerepek felcserélése, azaz a gyerekek istenítése, akiket okosabbnak mutatnak, kiáltanak ki mindenféle a felnőtteknél, ki tudja milyen megfontolásból. Tény, hogy ebben a média és

nem ritkán a politikum is igen nagy szerepet vállal, gondoljunk csak a Greta Thunberg-jelenségre.

Az egyre elterjedtebb egoisztikus világkép és egocentrikus gondolkodás, melytől igaz, hogy nem könnyű szabadulni, de aminek átdolgozása az érettség követelménye és biztos jele, mára megmarad, és szintén a gyerekes felnőtteket erősíti. Ez az „ő (a gyerek) a világ közepe” elképzelés és a kritikai gondolkodás hiánya félelmetesen elterjedt.

A függőségek társadalmi mérete szintén az infantilizálódást hirdeti. A szerfüggőségek – nikotin, alkohol, drogok – ezeknek csak egy részét képezik. Ma már elharapóztak a fogyasztási függőségek vagy más néven a materialista zavar: vásárlási kényszer, játékszenvedély, kóros evés vagy munkamánia. Ennek eléggé speciális, mert csak az utóbbi évtizedekre jellemző, de nagyon is veszélyes formája az internetfüggőség. Mint ahogyan a függőségek legtöbbször mind veszélyesek. A nikotin, alkohol, drog, de az evés is súlyosan károsítja az egészséget. Az összes többi pedig elmagányosodáshoz vezet.

A kiskorúsítás természetesen együtt jár az értelmi szint hasonló megrekedésével. Az elbutított társadalom hasznos, mert vezethető. Hogy tesznek is ezért, azt már két évtizeddel ezelőtt megírta egy francia pedagógus, saját több évtizedes tanárként eltöltött tapasztalata és a francia tanügy alapos ismerete nyomán. Érdemes elolvasni Jean Paul Brighelli *Butaságra kárhoztatva. Az iskolák programozott halála* című könyvét (Kairosz Kiadó, Budapest, 2006, eredeti francia megjelenés 2005-ben).

		1.	RÉGI APRÓPÉNZ	... MONTAND (SZÍNÉSZ)	FÉL TÍZ (EGY (NÉMET))	A MÉLYBE	HATÁRTALAN TELEKI	DÉL-AFRIKA TARTOMÁNY	OLYAN MINT A CUKOR	KÖZLEKEDÉSI PÁLYA A-RŐL PÁRJA	A TÁVOLBA	LÁM EGZISZTENCIA	FELÉNK	KIEMELKEDÉS NÉLKÜLI	BOLTI ÁRUS	REMEK, DE NÉMA!		
Démokritosz véleményét idézzük a rejtvény főszoraiban.		E															B	
		BENT JAVÍTI			MEGVEHETŐ ÜGYES				FOLYADÉK HEGYI KARAM		KÖLTŐ (R. MARIA) MENYASZSZONY							
		FRANCIA FÉRFINEV TASZIT				ATTILA NÉV-VÁLTOZATA ...BEREK, NÁDAK, EREK				SOKSZÍNŰ LÉG-NYOMÁSEGYSEG								EZERI SPANYOL ARANY
AZ EGYIK PINCÉR	2.	KORALLZÁTONY	A 7 VEZÉR EGYIKE TASZIT	RÓMAI 51 ÜRES BESZÉD		AZ ARZÉN VEGYJELE KÖZÉPEN BEADI		FÉLTESI NŐI NÉV (JÚL. 27.)		SZOLMIZÁCIÓS HANG A RÁDIUM VEGYJELE			HAJÍT EURÓPAI FOLYAM					
				MAGASAN VAN A NAP A NÁTRIUM VEGYJELE				TOLNA M. HELYSÉG ÜGYNEVEZETT (RÓV.)					NŐI NÉV (FEBR. 6.) ARABI					
...HATOL (TÉTOVÁN BESZÉL)				ZÉRO FÉRFINEV (APR. 12.)				SZÉLSŐSÉGES NŐI NÉV (MÁJ. 13.)					BÁNAT BESZÉL A MAJOM				FRANCIA ARANY A VOLGÁBA ÖMLIK	
HÍZELGŐ DICSERET				GÖRÖG BETŰ MEZ			ÉLŐ ÉRZET RAJT					MESEBELI TÖRPE ANGOL ÚJSÁG					FÉLÁRI SZAVAZATLADA	
BELETLENI			TÉNY, NEM ÉNI! KERESZTŰL		OSZTRÁK, SPANYOL AUTÓJEL PARIPIA		SZÁM-HATÁROKI KERESZTŰL		ODA-VISSZA NŐI NÉV FÁBA VÉS		A NÓTA VÉGEI! MUTATÓSZÓ			HEVENY EBLAK				
CSERBENHÁGY VER					TÁBORI LAKHELY BELGIUMI VÁROS				NŐI NÉV (DEC. 22.) MAJDNEM NYIT!								MŰVÉSZET (LATIN) KISZÁRADT VÖLGY	
			MEG NEM ENGEDETT MALOM RÉSZÉ			KÁRTYA AZ ASZTALON TETŐALJ				F-1 PÁLYA EGYEDŰL (ANGOL)							A TANÁCS LÉNYEGEI! HEGYI ÁLLAT	
LÁNGOL			KICSINYÍTÓ KÉPZŐ NÉMA KOSI		VÉGTELEN PERI DE (FRANCIA)		ARRAFELEI! AZ ARZÉN VEGYJELE		MADRIDI ÚJSÁG FÉKETE (FRANCIA)		FÉLSZEGI! PARANCSONLO			ILLAT BIOLÓGIAI LÉTEZÉS				
TEVŐ, HELYEZŐ				FR. FORRADALMÁR V. IZOMBAN REJLIK				EGYIPTOM FOLYÓJA FÁTLAN TRÉFAI					BELSŐ NÉZET! ...MELEGSÉG (ADY)				NÉVELŐ VASÚTI PÁLYA	
A MAROS PÁRATLANI			TEA-CSEPPPEKI! A NAGY VARÁZSLÓ		SZÉKELY IS FÖLDET FORGAT		ÁLLÓVÍZ LATIN CSONT		FRANCIA ARANY ODA-VISSZA FÉRFINEV			AKKOR (FRANCIA) FÉLELEMI!					ASSZONY-NÉVKÉPZŐ	
OLASZ ÉS OSZTRÁK AUTÓJEL			NAGYON NAGY NÉVELŐ				CSILLAGKÉP SPANYOL AUTÓJEL				CZUCZOR ÁLNEVEY RÓMAI 50			BORÓKA-PÁLINKA LITER (RÓV.)				
L.N.J.	N																	

Május 7-i rejtvényünk megfejtése: **Hálás lehetsz barátodnak, ha, miután nagy kegybe jutott, még ismerősöd marad.**

(Csupán?) elhalasztott feljutás

Bálint Zsombor

Az utolsó fordulóra maradt a közvetlen feljutás kérdésének eldöntése a 2. ligás labdarúgó-bajnokságban. A Sepsi OSK-nak egy pontra lett volna szüksége az FC Voluntari otthonában, hogy végleg lezárja a kérdést, azonban esélytelennek bizonyult a sokkal motiváltabban, jobban játszó házigazda csapattal szemben.

Várható volt, hogy a hazaiak kezdik jobban a meccset, a Sepsi OSK pedig kicsit kívár, hagyja, hogy lankadjon a lelkesedésük. Azonban ahogy teltek a percek, ez nem történt meg, az OSK pedig képtelen volt magasabb sebességre kapcsolni. A középpályán nagyon érződött Matei hiánya, Ovidiu Burcă vezetőedző Techerest tolta előrébb, azonban az előző meccs látványos góljának szerzője nem sokat tudott hozzáadni a csapat játékához ebben a pozícióban, a Voluntari középpályásai rendre megkaparintották a labdát, így lassan jöttek a helyzetek is Ungureanu kapujánál. Utóbbi a 6. percben kiejtett egy szabadrúgást, szerencséjére Babić közlelől fölélőtte. Miután Cvek ollózási próbálkozása az OSK kapusának ölében landolt, a 22. percben egy negyvenméteres ívelés a tizenegyespont tájékán pontosan Roman fejére érkezett, ő pedig a kapu bal sarkába bólintott (1-0). A

Fotó: a Sepsi OSK közösségi oldala

hazai vezetést követően az OSK néhány bátorítalan akcióval próbálkozott, de alig öt perccel később egy újabb fejes talált be ugyanabba a sarokba, ezúttal Cvek küldte oda egy jobb oldali beadásból (2-0).

A második félidőben megpróbált kicsit

Jegyzőkönyv

2. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló: FC Voluntari – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 2-0 (2-0).

Voluntari, Anghel Iordănescu Stadion. Vezetete: Rareș Vidican (Szatmárnémeti) – Ioan Corb (Szatmárnémeti), Nicușor Marin (Suseni). Tartalék: Marius Bădoiu (Craiova). Ellenőr: Gabriel Gherman (Bukarest), George Constantinescu (Ploiești).

FC Voluntari: Chioveanu – Tolea (46. Toma), Onișă, Crișan, I. Gheorghe, Cvek, Petculescu, Schieb, Andrei (71. Guțea), Babić (89. Vencu), Roman (71. Haită).

Sepsi OSK: Ungureanu – Oteliță (76. Oroian), Haruț (86. Vírtej), Dobrosavlevici, Vianna (53. Aganović), Techeres, Păun, Iglesias (53. Oberlin), Heras, Davordzie, Mawa. Gólszerzők: Roman (22.), Cvek (27.).

Sárga lap: Roman (26.), Crișan (34.), Andrei (63.), Onișă (87.), illetve Iglesias (50.).

Eredményjelző

2. liga, felsőházi rájátszás, 9. forduló: Chindia Târgoviște – Vajdahunyadi Corvinul 1921 1-0, Nagyvárad FC Bihar – Bukaresti Steaua 3-3, FC Voluntari – Sepsiszentgyörgyi Sepsi OSK 2-0.

A tabella

1. Corvinul 1921	9	5	0	4	12-7	68
2. Sepsi OSK	9	6	1	2	14-7	63
3. FC Voluntari	9	7	1	1	17-6	61
4. Steaua	9	3	1	5	11-15	49
5. FC Bihar	9	3	1	5	15-20	49
6. Chindia	9	1	0	8	6-20	42

gyorsítani a szentgyörgyi csapat, azonban a támadásokból hiányzott az átütő erő, közben Voluntari ellentámadásai hatalmas veszélyt jelentettek. A 49. percben Petculescu kapta a védők mögé, azonban 11 méterről belelőtte Ungureanuba, az 55. percben Babić lövése 17 méterről kevéssel került el a felső sarkot. A 71. percben ismét Petculescu hagyott ki nagy helyzetet. A Sepsi OSK első nagy lehetőség-

gége a 79. percreg kellett várni, azonban Mawa belekapott a játékszerbe és föléküldte. A 85. percben Babić újabb kihagyhatatlan helyzetet puskázott el, egyedül 10 méterről belelőtte Ungureanuba, majd a kipattanót fölélőtte. A meccs a 90+3. percben Davordzie bal felső sarok mellett elcsavart labdájával zárult, azonban már amúgy is késő volt ekkor bármi reménykedni.

Az egy pontos siker varázsa

Bálint Zsombor

Egyetlen ponttal nyerte a Zsilvásárhelyi CSM elleni kiesési sorozat első mérkőzését a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata, azonban úgy tűnik, arra az egy pontotcskára volt szüksége a csapatnak, hogy kimásson abból a nagyon mély gödörből, amelybe saját hibájából került. A második mérkőzésen ugyanis már nem tevődött fel a győztes csapat kiléte, noha most is voltak rövidebb hullámvölgyek, azonban ezek nem növekedtek szakadékká. Igaz, védekezni továbbra sem tanult meg a csapat, s ebben az idényben már valószínűleg nem is fog.

A marosvásárhelyi alakulat már a kezdő perctől kezdődően „rátette a kezét” a találkozóra, és többé nem engedte el. Három perc alatt kilencpontos előnyt épített, és noha az ellenfél utóbb rövid ideig kissé szorosabbá tette az eredményt, igazán már nem tudott visszakapaszkodni. A második negyed elején és végén is volt egy-egy jobb periódusuk a hazaiaknak, a szünetre így 14 pontos lett az előny. Az előző néhány mérkőzéshez képest azonban

ezúttal nem lazultak el a harmadik negyedben, nem követték el szarvashibák sorozatát, és sokkal jobban összpontosítottak a dobásoknál, amelyek esetében 53%-kal zártak mezőnyből és 45%-kal a félkörön túlról. Ugyancsak figyelemre méltó, hogy a lepattanózás kiegyensúlyozott aránnyal (34:35) végződött, elmentésben az első meccsel, amikor a második félidőben elveszítette a csapat a palánk alatti teret.

Az utolsó negyed 20 pont előnnyel kezdő marosvásárhelyi alakulat aztán kissé ráijesztett a szurkolókra, az ellenfél egy gyors rohammal 12-re csökkentette a hátrányt, azonban egy jókor jött Corpodean-tripla a helyére tette a dolgokat.

Marosvásárhely ezek után két győzelemmel vezeti a Zsilvásárhely elleni, három sikerig tartó sorozatot, és szombaton este fél kilenctől játssza idegenben a harmadik találkozót, amely akár le is zárhatja a párharcot. Ami nagyon nem ártana, mert hiába sokkal képzetesebb együttes a marosvásárhelyi, az utóbbi időszakban lélektanilag rendkívül labilisan bizonyult.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, alsőházi rájátszás, 2. kör, 2. mérkőzés: Marosvásárhelyi CSM – Zsilvásárhelyi CSM 108:87 (23-17, 35-27, 22-16, 28-27).

Marosvásárhely, Simon László Sportcsarnok, 700 néző. Vezetete: Vlad Cotrobaș (Bukarest), Matei Bănică (Bukarest), Andrei Răileanu (Foksány). Ellenőr: Viorel Constantinescu (Kolozsvar).

Marosvásárhelyi CSM: Diggs 21 pont (2), Martinić 21 (1), Popa 14 (4), Scott 13 (3), Reljić 13, Borșa 10 (2), Sánta 7, Corpodean 6 (2), Bodó 3 (1), Major, Kiss.

Zsilvásárhelyi CSM: Djonkam 19 pont (1), Cooper 14, Gribinić 13 (3), Evans 12 (2), Montgomery 10 (2), Cârcoană 9, Diaby 5 (1), Cârstea 3, Berca 2, Ciriperu. Kispadon: Bărăgan, Ciumbudean.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, rájátszás:

* elődöntő (három győzelemig tartó párharcok):

2. mérkőzés: Nagyvárad CSM CSU Raiffeissen – Bukaresti Dinamo 80:81 (az összesített állás 1-1);

* az 5-8. helyért (két győzelemig tartó párharcok):

1. mérkőzés: Bukaresti Rapid – FC Argeș Pitești 96:77,

CSO Voluntari – Nagyszebeni CSU 102:85;

* a 9-12. helyekért (két győzelemig tartó párharcok):

1. mérkőzés: Temesvári SCM U – Bukaresti CSA Steaua Sharks 85:72;

* a 13-16. helyekért (három győzelemig tartó párharcok):

2. mérkőzés: Marosvásárhelyi CSM – Zsilvásárhelyi CSM 108:87 (2-0), Brassói Corona – Galaci CSM 92:85 (2-0).

Elképesztő forma: Sorana Cîrstea a római elődöntőben

Sorana Cîrstea pályafutása egyik legnagyobb sikerét érte el a római WTA 1000-es tenisztornán, miután a keddi negyedöntőben legyőzte a lett Jelena Ostapenkót, és ezzel bejutott az elődöntőbe. A világranglista 27. helyén álló román teniszező 6:1, 7:6-ra nyert.

A 36 éves játékos rendkívül magabiztosan kezdte a találkozót, az első szettet könnyedén hozta, a második játszmában pedig hátrányból fordított, majd a rövidítésben 7-0-ra diadalmaskodott. Cîrstea korábban a világső Arina Szabalenkát is búcsúztatta, így pályafutása során először jutott be a legjobb négy közé a Foro Italicóban.

A szezon végén visszavonuló román teniszező egyik legjobb salszezonját futja: tíz győzelmet szerzett ezen a borításon, és csupán

két vereséget szenvedett el, éppen Coco Gaufftól, valamint Mirra Andrejevától kapott ki. Egy újabb sikerrel először kerülhetne be a világranglista első húsz helyezettje közé, eddigi legjobb helyezése a 21. pozíció volt, még 2013-ban.

A román teniszező több különleges rekordot is elért római szereplésével. Ő lett az open érában a harmadik legidősebb elődöntős az olasz fővárosban, Martina Navratilova és Billie Jean King mögött. Emellett pályafutása negyedik WTA 1000-es elődöntőjét vívhatja (az elsőt még 2013-ban, Torontóban játszotta). A két elődöntő között eltelt 13 év az egyik legnagyobb időbeli különbség a sorozat történetében.

Az elődöntőben az amerikai

Coco Gauff lesz az ellenfele, miután a világranglista negyedik helyezettje háromszettes mérkőzésen legyőzte az orosz Mirra Andrejevát.

Fotó: Sorana Cîrstea közösségi oldala

Európai focikörkép

* Angol Premier Liga, 35. forduló: Arsenal – Fulham 3-0, Brentford – West Ham United 3-0, Chelsea – Nottingham Forest 1-3, Everton – Manchester City 3-3, Leeds United – Burnley 3-1, Manchester United – Liverpool 3-2, Newcastle United – Brighton & Hove Albion 3-1, Wolverhampton – Sunderland AFC 1-1; 36. forduló: Sunderland AFC – Manchester United 0-0, Brighton & Hove Albion – Wolverhampton 3-0, Crystal Palace – Everton 2-2, Burnley – Aston Villa 2-2, Fulham – Bournemouth 0-1, Liverpool – Chelsea 1-1, Manchester City – Brentford 3-0, Nottingham Forest – Newcastle United 1-1, Tottenham – Leeds United 1-1, West Ham United – Arsenal 0-1. Az élcsoport: 1. Arsenal 79 pont, 2. Manchester City 71, 3. Manchester United 65.

* Spanyol La Liga, 34. forduló: Betis – Real Oviedo 3-0, Celta Vigo – Elche 3-1, Espanyol – Real Madrid 0-2, Getafe – Rayo Vallecano 0-2, Girona – Mallorca 0-1, Valencia – Atlético Madrid 0-2, Osasuna – FC Barcelona 1-2, Villarreal – Levante 5-1, Sevilla – Real Sociedad 1-0, Alavés – Athletic Club 2-4; 35. forduló: Atlético Madrid – Celta Vigo 0-1, FC Barcelona – Real Madrid 2-0, Levante – Osasuna 3-2, Mallorca – Villarreal 1-1, Elche – Alavés 1-1, Real Sociedad – Betis 2-2, Sevilla – Espanyol 2-1, Real Oviedo – Getafe 0-0, Rayo Vallecano – Girona 1-1, Athletic Club – Valencia 0-1; 36. forduló: Celta Vigo – Levante 2-3, Osasuna – Atlético Madrid 1-2. Az élcsoport: 1. FC Barcelona 91 pont, 2. Real Madrid 77, 3. Villarreal 69.

* Olasz Serie A, 35. forduló: AS Roma – Fiorentina 4-0, Atalanta – Genoa 0-0, Como – Napoli 0-0, Bologna – Cagliari 0-0, Inter – Parma 2-0, Juventus –

Hellas Verona 1-1, Pisa – Lecce 1-2, Sassuolo – AC Milan 2-0, Udinese – Torino 2-0, Cremonese – Lazio 1-2; 36. forduló: Fiorentina – Genoa 0-0, AC Milan – Atalanta 2-3, Cagliari – Udinese 0-2, Torino – Sassuolo 2-1, Hellas Verona – Como 0-1, Lazio – Inter 0-3, Parma – AS Roma 2-3, Napoli – Bologna 2-3, Cremonese – Pisa 3-0, Lecce – Juventus 0-1. Az élcsoport: 1. Inter 85 pont, 2. Napoli 70, 3. Juventus 68.

* Német Bundesliga, 32. forduló: Mönchengladbach – Borussia Dortmund 1-0, St. Pauli – Mainz 1-2, Bayer Leverkusen – RB Lipcse 4-1, Hoffenheim – VfB Stuttgart 3-3, Freiburg – Wolfsburg 1-1, Werder Bremen – Augsburg 1-3, Bayern München – Heidenheim 3-3, Union Berlin – 1. FC Köln 2-2, Eintracht Frankfurt – Hamburger SV 1-2; 33. forduló: Wolfsburg – Bayern München 0-1, VfB Stuttgart – Bayer Leverkusen 3-1, Borussia Dortmund – Eintracht Frankfurt 3-2, Hamburger SV – Freiburg 3-2, Hoffenheim – Werder Bremen 1-0, Augsburg – Mönchengladbach 3-1, Mainz – Union Berlin 1-3, RB Lipcse – St. Pauli 2-1, 1. FC Köln – Heidenheim 1-3. Az élcsoport: 1. Bayern München 86 pont, 2. Borussia Dortmund 70, 3. RB Leipzig 65.

* Francia Ligue 1, 32. forduló: Auxerre – Angers 3-1, Metz – AS Monaco 1-2, Nantes – Olympique Marseille 3-0, Paris FC – Brest 4-0, Nice – Lens 1-1, Lyon – Stade Rennes 4-2, Lille – Le Havre 1-1, Paris Saint-Germain – Lorient 2-2, Strasbourg – Toulouse 1-2; 33. forduló: Le Havre – Olympique Marseille 0-1, Auxerre – Nice 2-1, AS Monaco – Lille 0-1, Metz – Lorient 0-4, Toulouse – Lyon 2-1, Paris Saint-Germain – Brest 1-0, Lens – Nantes 1-0, Angers – Strasbourg 1-1, Stade Rennes – Paris FC 2-1. Az élcsoport: 1. Paris Saint-Germain 73 pont, 2. Lens 67, 3. Lille 61.

Tízéves a Borsika

Legényesverseny a fiatal korosztályoknak

Idén szeptemberben ünnepli megalakulásának tizedik évfordulóját a marosvásárhelyi Borsika néptáncgyűttes, a jubileumi hangulat azonban valamilyen 2026-os borsikás rendezvényen érzékelhető lesz. A születésnap esemény sor első mozzanata a jövő hét végére időzített *Lépj a virtus nyomába! Erdélyi gyermek- és ifjúsági legényes verseny*, amelyről május 12-én, kedd délután tájékoztatták az illetékesek a sajtó képviselőit.

Nagy Székely Ildikó

– A szándékunk ezzel a versennyel elsősorban a néptánc népszerűsítése, ugyanakkor a megfelelő szakmai visszajelzést is nagyon fontosnak tartjuk. Táncosaink számos olyan megmérettetésen vettek részt, ahol vagy időhiány vagy szervezési kérdések miatt erre nem került sor. Mi ezt hiányszágnak éreztük, hiszen a megfelelő szakmai kritikából a táncos épülni, fejlődni tud. Nem az a fontos, hogy milyen díjat kap egy versenyző, hanem az, hogy milyen utat tesz meg a versenyig, hiszen mindaz, amit elsajátít és bemutat, az övé marad – hangsúlyozta *Törzsök Hunor*, a Borsika csoportvezetője, majd az ilyen jellegű rendezvények közösségformáló szerepére is kitért.

– Erdélyben jó pár éve rendeznek ilyen versenyeket, és elmondhatjuk, hogy ma már van egy kiforrott közösség, amelynek tagjai

jelen vannak a megmérettetéseken, motiválják egymást, és nyilván barátságok is kialakultak közöttük. Ez egy egészséges húzóerő, ami a néptánc fejlődését is segíti – tette hozzá *Törzsök Hunor*. A csoportvezető úgy vélte, egy ilyen verseny akár egy hivatásos táncgyűttes számára is fontos lehetőséget kínálhat a fiatal tehetségek felfedezésére.

Magyarparlatkai táncokkal készülnek

A továbbiakban a második alkalommal megrendezésre kerülő legényes verseny újdonságairól esett szó. A szervezők némileg változtattak a tavalyi versenykiírásán. Egyrészt olyan táncanyagot választottak – a magyarparlatkai legényest és magyarparlatkai férfítáncokat –, amely mind Erdélyben, mind Magyarországon nagyon népszerű, és amelyet bizonyos mértékben a kisebb korosztályok is el tudnak sajátítani. A gyermek- és ifjúsági kategóriában zajló megmérettetés korcsoportjai is módosultak: a kisebbek mezőnyéhez már nem a 13–16, hanem a 10–14 évesek tartoznak, a nagyobbaknál pedig 15 év az alsó, 20 év a felső korhatár.

– Úgy néz ki, hogy pozitív hatása volt a változtatásnak, hiszen míg tavaly harmincan neveztek be Erdélyből a versenyre, idén 38-ra nőtt a létszám, és talán a regionális lefedettség is tágabb lett, a bákói Lészpedtől Miskolcig lesznek résztvevőink. Marosvásárhelyről és környékéről nyilván sokan jelentkeztek, de újdonságként elmondhatjuk, hogy van egy magyarországi legényünk is – újsá-

golta *Törzsök Hunor*, majd később arra is kitért, hogy a versenyzők archív felvételekből, tehát hiteles forrásból tanulhatják meg a szervezők által kiválasztott táncokat.

A megmérettetés május 23-án, szombaton délelőtt 10 órakor kezdődik a kötelező folyamatokkal, amelyeket a szabadon választottak követnek, majd egy rövid szünet után a szakmai zsűri egyéni kiértékelései következnek. Az együttlétet a délután 6 órakor kezdődő rövid gála zárja, amelyen a Borsika közép- és nagycsoportja lép fel, illetve egy kuriózumnak tekinthető meglepetésprodukcióra is sor kerül: az újonnan alakult erdélyi Folk Boys debütál.

Törzsök Hunor azt is elmondta, hogy a szakmai zsűri összetételén nem változtattak a tavalyhoz képest: Melles Endre, a Háromszék Táncszínház korábbi tánckarvezetője, Junior Prima-díjas néptáncos, Marton Csaba, a Háromszék jelenlegi tánckarvezetője, valamint Bíró Szabolcs és Fall Szabolcs, a Maros Művészegyüttes táncosai értékelik majd a látottakat.

Régi felvételek öröksége

Kovács Szabolcs, a Borsika egyik oktatója a betanulandó táncanyagot ismertette.

– A fiatalabb korosztálynak azért választottuk *Kovács Márton* adatközlő táncait, mert azok nagyon gyerekcentrikusak, olyan figurái vannak, amelyeket egy 10–14 éves kisfiú könnyen el tud sajátítani. Az ifjúsági kategóriánál viszont *Kodoba Lőrinc* táncát jelöltük ki. Ez már egy nagyobb feladat, ugyanis egy rendkívül dinamikus táncosról van szó, ráadásul nehéz lesznedni a figurákat az 1969-ben készült, homályos és néha szakadozó felvételtől – magyarázta *Kovács Szabolcs*, majd a személyre szabott szakmai kiértékelő fontosságát hangsúlyozta.

Bartha Szabolcs, a Borsika nagycsoportos táncosa, több verseny résztvevője a sikerhez nélkülözhetetlen alapos felkészülésről szolt.

– Bizonyos motívumokat nem lehet első látásra észrevenni, éppen ezért nagyon fontos sokszor megnézni egy gyűjtést. *Kodoba Lőrinc* esetében például a felvétel szakadozása miatt időnként nem látszik, hol van a kéz, mikor tapsol, ezért nagyon oda kell figyelni – tanácsolta a fiatal táncos a megmérettetésre készülő legényeknek.

A *Lépj a virtus nyomába! Erdélyi gyermek- és ifjúsági legényes versenynek* a Maros Művészegyüttes ad otthont május 23-án, szombaton.

Három hektár erdőt telepítenek Nyárádszeredában

Minisztériumi támogatással hamarosan közel három hektárt ültetnek be csemetékkel Nyárádszereda belterületén, hogy legalább húsz évig erdőként szolgálja a közösséget.

Gligor Róbert László

A tavalyi év utolsó napjaiban írt alá finanszírozási szerződést a környezetvédelmi minisztériummal Nyárádszereda önkormányzata, amely 2,85 hektár erdő telepítésére és gondozására kötelezi a helyhatóságot. *Tóth Sándor* polgármester a Népújságnak elmondta: két éve pályáztak sikeresen erre a projektre, de a megvalósítására különböző adminisztratív okok miatt csak most kerül sor, hosszas előkészítési időszak után. A finanszírozási szerződés 156 ezer lejt nyújt a kisvárosnak, amelyből három hektáron telepít cseréfaerdőt, és ezt húsz éven át fenntartja, gondozza. Az első öt évben a kihalt csemeték utánpótlására is lehetőség van. A területet bekerítik, viszont az ültetés utáni időszakban az öntözést csak a csapadékvíz biztosítja.

Az erre kijelölt helyszín a város belterületén van, a szentannai városrészen. Ez egy teljesen hasznavehetetlen hely volt, valamikor cserépgyár működött itt, a rendszerváltás utáni időszakban pedig szeméttelpeként használták. Ennek feljavítását és a környezeti minőség fokozását célozza meg a projekt, és a terület erdősítése nem befolyásolja

a városrész jövőbeni fejlesztési lehetőségeit.

Ami a megvalósítást illeti, a szerződés értelmében május végéig kell befejezni, de szükség esetén még egy hónappal ki lehet tolni a határidőt, s erre a városnak szüksége is lesz. Az elmúlt időszakban eltakarították a szeméttelpek maradványait, elkezdték a kerítés építését, s a területet steril földdel töltötték

fel, erre pedig egy talajréteget kell elteríteni, amibe elültetik a 14.500 facsemetét. Ezt a talajréteget a következő napokban alakítják ki. Szerencsés helyzetben vannak, ugyanis a közelben halad el az épülő autópálya, és annak második szakaszának az előkészítése most kezdődik, így a nyomvonalról kitermelt termőréteg egy részét az erdősítésre váró területre szállítja a kivitelező. Ha ez a véletlen és

szerencsés egybeesés nem állna fenn, akkor a termőtalaj megvásárlása jelentősebb járulékos költséget jelentene az önkormányzatnak, de így ezt a kiadást megtakarítják, és az építkező cég sem teszi tönkre a városi utcákat azzal, hogy több száz tehergépkocsi földet máshová szállít – magyarázta a polgármester.

A projekt megvalósításából hármas „hasznót” húzhat az önkormányzat: felszámolta egy szeméttelpek maradványait, erdősítés történik egy belterületen, s a környezeti hatás is értékes, a majdani autópálya melletti erdőterület a levegő minőségét javítja majd az itt élők számára.

A városvezető hozzátette: nem azért telepítenek erdőt, hogy húsz év múlva kitermeljék, hanem hogy az erdő, zöld terület maradjon a jövőben is. Annak is tudatában van, hogy nem a mai, hanem a következő nemzedék számára ültetnek fát, és ha a közvetlen szomszédságban most épülő új bölcsőde kisgyerekeit néhány év múlva kivezetik a növekvő erdőbe, érdekes természeti, tematikus foglalkozásokat is tudnak majd szervezni a pedagógusok – zárta a városvezető.

A kormány a 2022–2026-os időszakra szóló országos erdősítési programja keretében 56.700 hektár erdő telepítését és újratelepítését célozza meg, amit az országos újakezdési és rezilienciaprogram (PNRR) keretében finanszíroz, továbbá a következő húsz évre hektáronként évi 640 eurós kezelési támogatást is biztosít a kedvezményezetteknek.

A helyszínt a közelmúltban előkészítették, már csak egy réteg termőtalaj szükséges az ültetés előtt

Fotó: Gligor Róbert László

MAROS MEGYEI TANÁCS
JOGÜGYI ÉS KÖZIGAZGATÁSI IGAZGATÓSÁG
JOGÜGYI SZOLGÁLAT

KÖZLEMÉNY

Az utólag módosított és kiegészített, 350/2006. sz. ifjúsági törvény 28. cikkelyének előírásai szerint, Maros megye 2026. évi általános költségvetésének a jóváhagyásáról szóló 46/2026. sz. határozatával, a Maros Megyei Tanács létrehozta az ifjúsági tevékenységek finanszírozási alapját 150.000 lej értékben.

Hasonlóan, a Maros megye általános költségvetéséből a 2026. évre, a kultúra, felekezetek, sport, ifjúsági tevékenységek és szociális ellátás területén, a nem visszatérítendő finanszírozások odaítélése éves programjának a jóváhagyásáról szóló 48/2026. sz. határozattal az ifjúsági terület azon ágazatok közé tartozik, amelyeknek nem visszatérítendő finanszírozásokat nyújtanak.

Tekintettel a 350/2006. sz. törvény 10. cikkelyének és a 28. cikkely (2) bekezdésének előírásaira, a **Maros Megyei Tanács 2026. május 20-án 11 órától meghívja** a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyének kistermébe a **Maros megyei ifjúsági nem kormányzati szervezeteket és az ifjúsági alapítványokat egy tanácskozásra, amelynek a tárgya az ifjúsági alapokból finanszírozott tevékenységeknek a meghatározása**, azon főbb beavatkozási területekhez, jellegzetes célkitűzésekhez és tevékenységi irányokhoz viszonyítva, amelyek a 566/2024. sz. kormányhatározattal jóváhagyott 2024-2027-es ifjúsági nemzeti stratégiában vannak megállapítva.

A szervezeteket megkérjük, hogy jelezzék a tanácskozáson való részvételüket legkésőbb 2026. május 19-én 11 óráig az emoke.lokodi@cjmures.ro e-mail-címen, és **nevezzék meg a képviselőjüket.**

Kiegészítő információkkal és bővebb felvilágosítással Lokodi Emőke szolgál, telefonon: 0265-263211, 1213-as mellék.

Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán-Tibor
megyemenedzser

FŐJEGYZŐ
Aurelian Paul Cosma

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

A „Románia az iskolákért program” kivitelezése Maros megyében

Maros megyében a „Románia az iskolákért program” 2026. március folyamán történő kivitelezésére vonatkozóan a közönség tudomására hozzuk a tényt, hogy mind a Maros Megyei Tanács szintjén, mind a helyi szinten szerződést kötött közigazgatási területi egységek esetében a tej, a tejtermékek, a péktermékek és az alma szétosztása az oktatási egységek kedvezményezettjeinek a részére normális körülmények között valósult meg.

A Maros Megyei Tanács
sajtóirodája

Folytatódik a lomtalanítás Marosvásárhelyen

A marosvásárhelyiek továbbra is elhelyezhetik a nagy méretű textil- és veszélyes hulladékokat a kijelölt szeméttárolókban. A hónap végéig tartó lomtalanítás célja, hogy a lakosság egyszerűen megszabadulhasson azoktól a tárgyaktól, amelyeket már nem használ, és amelyek nem helyezhetők el a hagyományos hulladékgyűjtőkben.

Szeredai Vivien

A polgármesteri hivatal tájékoztatása szerint ebben az időszakban régi bútorokat, különféle tárgyakat (például bicikli, játékok, szőnyeg) és textileket, illetve veszélyes háztartási hulladékokat (például lejárt gyógyszerek, elemek, izzók, tisztítószer) lehet leadni a kijelölt helyeken. A textileket tisztán, zsákokba vagy zacskókba téve kell a tárolókba vinni.

A speciális konténereket a város minden részére eljuttatják, egy-egy helyszínen három napig lesznek kihelyezve. Május 17–19. között a Tudor negyedben zajlik a gyűjtés, a következő helyszíneken: az Ibolya utcában, a sportpálya mellett; a

Dâmbovița utcában, a park mellett; a Brassói utcában, a régi hőközpont melletti parkolónál; a Moldova utcában, a Super melletti parkolónál; a Bucsin utcában, a sportpálya melletti parkolónál; a Kovászna sétányon, a régi hőközpont mellett, a Moldova utca irányában; a Vrancea sétányon, az Alpha Transilvană Központnál a parkolóban, illetve az 1918. December 1. úton, a Bușteni autóbusszmegálló mellett.

Fotó: Nagy Tibor

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás): 112	• DIGI - 0365/400-401 - 0365/400-404
• Rendőrség - 0265/202-305	• Áramszolgáltató vállalat - 0800-500-929 - vidék - 0265/929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)- 0265/210-110	• Delgaz Grid - 0265/200-928 - 0800/800 928
• Sürgősség szolgálat: - gyermekeknek - 0265/210-177	• Aquaserv: - hideg víz-csatorna - 0265/215-702 - közönség szolgálat - 0265/208-888 - központ - 0265/208-800 - 08008 208-888
• Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal - 0265/268-330	• Fogyasztóvédelmi hivatal - 021-9551
• Prefektúra - 0265/266-801	• Vasútállomás - 0265/236-284
• Maros megyei RMDSZ - 0265/264-442 - 0265/262-907	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás Nemzetközi halottszállítás
• Gyulafehérvári Caritas, otthongondozó szolgálat, 8–16 óra között: 0736-883-110	- 0265/215-119 - 0744-282-710
• Procardia Egészségügyi Központ - Orvosi rendelők: M. Eminescu u. 3. sz.: - 0265/210-087	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.) - 0265/263-865
- Fizioterápia: Arany János u. 46. sz.: - 0730-545-646	- koporsók, kellékek, - 0745-606-215 - koszorúk - 0745-606-269 - halottszállítás - 0758-047-604
• Optika-Optofarm - 0265/212-304 - 0265/312 436 - 0265/250-120 - 0265/263 351	Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268-854-es telefonon.
• Optolens szemsebészet - 0265/263-351	
• Dora Optics - 0733-553-976 - 0733-553-976	

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

BÉRELNÉK 1-2 szobás lakást, a Tudor előnyben. Tel. 0721-020-021. (28326-I)

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK: szobafestést, ereszcsonna-készítést, szigetelést, oromdeszka-burkolást, kerítés-, terasz készítést, rámolást, kert-, háztakarítást, új tető készítését, parkettcsiszolást, a beázásokat kijavítjuk. Garanciát vállalunk. Tel. 0742-344-119, Emil. (28330-I)

VÁLLALUNK tetőkészítést, szobafestést, bármilyen szigetelést, rámolást, vasmunkát, terasz készítést, parkettcsiszolást stb. Tel. 0754-654-861, Zsolt. (28332-I)

LÉPCSŐHÁZFESTÉST vállalok. Tel. 0741-699-761. (28328)

ELVESZETT

ELVESZTETTEM Málna Vasile névre szóló fogyatékos-igazolványomat. Semmisnek nyilvánítom. (28347)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett édesanya, nagymama, testvér, nagynéni, rokon és jó barát,

DR. SZILÁGYI ÁGNES

nyugalmazott tüdőgyógyász szakorvos szerető szíve 2026. január 2-án, életének 88. évében megszűnt dobogni. Drága halottunktól 2026. május 18-án 15 órakor búcsúzunk a marosvásárhelyi református temetőben.

Emlékét szeretettel őrzi a gyászoló család. (p.-I)

DORA KÓRHÁZ

Teljes körű ellátás
az egész családnak!

Szemészet	Gasztroenterológia
Kardiológia	Fül-orr-gégészet
Érsebészet	Tüdőgyógyászat
Plasztikai sebészet	

www.doraoptics.ro 0771 195 340

<https://mentorkonyvek.ro/>

mk A
Mentor Könyvek **TRANSZILVANIZMUS
TABUK NÉLKÜL**

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

**Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.**

autómosó és -kozmetika

- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

CONSILIUL
JUDEȚEAN
MUREȘ

MAROS
MEGYEI
TANÁCS

MAROS MEGYEI MUSEUM
MAROS MEGYEI MUSEUM

SECȚIA DE ETNOGRAFIE ȘI ARTĂ POPULARĂ
NÉPRAJZI ÉS NÉPMŰVÉSZETI OSZTÁLY

LUMEA ÎN MINIATURĂ
POVEȘTI CU PĂPUȘI

COLECȚIA JANCȘO MELINDA

A VILÁG MINIATŰRBEN
BABATÖRTÉNETEK

JANCȘO MELINDA GYŰJTEMÉNYE

Vernisaj: 15 mai 2026 ora 16:30
Megnyitó: 2026. május 15., 16:30-tól

Locația / Helyszín :
Palatul Toldalagi-palota, Piața Trandafirilor / Rózsák tere nr .11 szám

HÍRADÓ

minden hétköznap
19:00, 20:30, 22:30

ETV ERDÉLY TV

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

**MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA**

228-as
a **DIGI** hálózatban